

DRAUGAS

PERIODICALS
April 25,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BALANDŽIO - APRIL 25, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04/24/01

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.80

Kaina 50 c.

*** Seimas po svarstymo** priitarė Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pataisoms, siūlančioms mokėti visą pensiją dirbantiems pensininkams, kurių alga neviršija vienos minimalios mėnesio algos (1 MMA, arba 430 litų). Tuo tarpu pensininkams, per mėnesį uždirbantiems daugiau nei 1 MMA, pensijos būtų mokamos pagal dabar galiojantį tvarką — gaunantiems iki 1,5 MMA pajamų (iki 650 litų) būtų mokama bazinė 138 litų pensija bei papildoma pensijos dalis, ne didesnė kaip 218 litų, o visi kiti, kurių pajamos per mėnesį yra didesnės nei 1,5 MMA (650 litų), gautų tik bazinę pensiją. Priėmus minėtą įstatymo pataisą Seime, nauja pensijų mokėjimo tvarka įsigaliotų nuo šių metų liepos 1 dienos. (BNS)

*** Jau trečia vyriausybė** bando taikyti buvusio ūkio ministro Vinco Babiliaus iniciatyvą priimtą nutarimą dėl apskaitos priedais butuose įrengimo bei naudojimo, tačiau pataisos nuolat stringa. Darbo principai kol kas nėra priėmusi principinės nuostatos — kas ir kokiomis sąlygomis turi gyventojų butuose įrengti apskaitos prietaisus bei vykdyti jų patikrą. Ir kurių skaitiklių — namo įvadinių ar butų — rodmenys turi būti naudojami atsiskaitant už suvartotą šilumą. 1997 metų vyriausybės nutarimas buvo numatytas, kad apskaitos prietaisus savo lėšomis įrengia paslaugos tiekėjas, o gyventojai už paslaugas atsiskaito tik pagal butuose įrengtus apskaitos prietaisus. Jeigu jų nėra, mokama pagal savivaldybių patvirtintas normas. Kol vyriausybė neatšaukė neįvykdyto sprendimo — šalto ir karšto vandens apskaitos prietaisai visų gyventojų butuose turėjo būti įrengti iki 1999 metų gruodžio 31 dienos. Skaitiklius buvo įpareigoti įrengti vandens tiekėjai, tačiau nei skaitiklių įrengimo, nei jų patikros jie neturėjo teisės įtraukti į vandens pardavimo kainą. Kito finansavimo šaltinio taip pat nebuvo nurodyta. (Elta)

*** Nors UAB „Nemuno laivinkystė“** užsieniečiams pardavė ir Nidą plaukiojusias tris „Raketas“, tačiau Kaune dirbantys upeiviai ir turistų specialistai nusiteikę optimistiškai: teigiama, kad vandens turizmo versle pastebimi atgimimo reiškiniai. KD-Elta

*** Trečiosios pagal apyvartą** Lietuvos pieno perdirbimo bendrovės — „Žemaitijos pieno“ pardavimų apimtys pirmąjį šių metų ketvirtį, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu pernai, išaugo 28,9 proc. iki 50,453 mln. litų. Pieno įmonė šiemet augino apyvartą ir vidaus, ir eksporto rinkose. Pagrindinis užsienio pirkėjas išlieka JAV — į šią šalį daugiausia tiekiamas fermentinių sierių. Be jų, į Šveicariją, Latviją, kitas šalis dar eksportuojama pieno bei išrūgų miltų, kitų produktų. Šiemet „Žemaitijos pienas“ fermentinių sierių gamybą ir eksportą ketina dar labiau padidinti, be to, neužleisti varžovams užimamas rinkos dalies. Pernai bendrovė iš viso pardavė produktų už 155,7 mln. litų ir uždirbo 6,4 mln. litų grynojo pelno. (Elta)

*** Vilniuje, Lietuvos dailės** muziejaus padalinyje — Taiskomosios dailės muziejuje, prasidėjo Meno kūrinių restauravimo dienos. Šiame muziejuje, įsikūrusiame istoriniame Arsenalo pastate, šiuo metu Arsenale Lietuvos tūkstantmečio programos paroda „Krikščionybė Lietuvos mene“. Jot pateiktas labai vertingų gotikos, renesanso, baroko, klasicizmo stiliaus sakralinės dailės darbų, kurių daugelį naujam gyvenimui yra prikelę Prano Gudyno muziejinių vertybių restauravimo centro specialistai. Per Meno kūrinių restauravimo dienas moksleiviams ir pedagogams sudaroma galimybė pažinti sudėtingą ir ilgą meno kūrinių restauravimo procesą. Apsilankius parodoje galima stebėti, kaip P. Gudyno muziejinių vertybių restauravimo centro specialistai restauruoja paveikslus. Lietuvos dailės muziejus yra prisijungęs prie kultūros ministro Gintauto Kėvišo ir švietimo ir mokslo ministro Algirdo Monkevičiaus paskelbtos akcijos „Atvirkstame muziejuje moksleiviams“. Akcijos metu moksleiviams sudaromos išskirtinės galimybės nemokamai apžiūrėti muziejuje rodomas meno vertybes. (Elta)

*** Ši mėnesį UAB „Svenčionių vaistažolės“** paleido naują vaistažolių arbatų gamybos liniją, o gegužės pradžioje pirmoji bandomoji produkcijos partija pasirodys didžiuliose prekybos centruose. Tikimasi, kad prekyba natūraliomis arbatomis padvigubins bendrovės apyvartą. VZ-Elta

*** Vilniaus universiteto** Kiemų teatras kvietia į premjerą — Aistės Ptakauskaitės vienaveiksme komediją „Atsargiai — liftas!“, bus rodoma Vilniaus universiteto Teatro salėje. Pjesės autorė ir spektaklio režisierė A. Ptakauskaitė studijuoja anglų filologiją Vilniaus universitete, yra tarptautinių projektų dalyvė, 2000 metų vasarą buvo pradėjusi kultūrinės studijos ir moterų literatūros tyrimų Oksfordo universitete. Be anglų kalbos studijų, trečiakursė rašo smulkiąją prozą, groja gitara, vaidina Vilniaus universiteto Kiemų teatre. Statydama savo pirmąją pjesę, A. Ptakauskaitė bandė dirbti savitu metodu: spektaklyje vaidinančios aktorės tik vieną kartą perskaitė tekstą ir paties ieškojo žodinių bei plastinių sprendimų. Pati autorė laiko save „vartotojiško meno“ atstove. (Elta)

*** Seimas nepriėmė** Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pataisų, kuriomis buvo siūloma centralizuoti valstybinio socialinio draudimo įmokų administravimą. Prieš balsavimą ar balsuodami susilaukė socialdemokratų bei konservatorių abejojų, ar šis socialinio draudimo mokesčių administravimo reforma tikrai padės taupyti lėšas. Parlamentarai reikšė nuogastavimus, kad dėl jos sumažės Socialinio draudimo fondo („Sodros“) įmokos. Tuo tarpu valdančiosios koalicijos atstovai apgailestavo, kad nebuvo priimtos pataisos, turėjusios, pasak kai kurių parlamentarų, būti vienu pirmųjų žingsnių vyriausybės vykdomo pensijų reformoje. (BNS)

Prezidentūros Baltojoje salėje konferencijos „Civilizacijų dialogas“ dalyviai — pasaulio mokslininkai ir menininkai pasveikino Lietuvos, Lenkijos, Ukrainos valstybių prezidentus, kitų valstybių vadovų įgaliotieji atstovai, tarptautinių organizacijų vadovai. Iš kairės: Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma, Tarptautinės frankofonijos organizacijos generalinis sekretorius Boutros Boutros-Ghali ir Lietuvos ambasadorė UNESCO Ugnė Karvelis.

„Civilizacijų dialoge“ pažymimas taikus konfliktų sprendimas

Vilnius, balandžio 23-24 d. (BNS) — Vilniuje tris dienas vykstančios konferencijos „Civilizacijų dialogas“ dalyviai siekia įrodyti, kad visus konfliktus pasaulyje galima išspręsti kalbant, o ne karstaujant. Tokius tikslus konferencijos išvakarėse suformulavo kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė, profesorė Irena Veisaitė, daktaras Leonidas Donskis ir konferencijos koordinatorius Egdūnas Raciūnas. I. Veisaitė pastebėjo, jog ši konferencija — tai žymaus lietuvių mokslininko Vytauto Kavolio veiklos ir svajonių išsipildymas. Civilizacijos dialogo tema mokslininkams plėtojta daugelyje savo darbų.

Konferencijoje, kuri vyksta anglų ir prancūzų kalbomis, trijų šalių prezidentai, daugiau kaip 25 pasaulio valstybių atstovų — tarptautinių organizacijų vadovai, žymiausi pasaulio mokslininkai ir menininkai dalinasi nuomonėmis apie dabartinę bendravimo tarp civilizacijų būklę ir sprendžia, kaip pagerinti supratimą tarp skirtingų civilizacijų šiuolaikiniame pasaulyje.

Pirmąją konferencijos dieną prezidentūroje sveikinimo kalbą sakė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, svarbiausią šių metų renginių vyksta Lietuvoje, kur „nuo seno pynėsi ir sugyveno skirtingos kultūros bei civilizacijos“. Sveikindamas konferencijos dalyvius, Lenkijos prezidentas Aleksander Kwasniewski civilizacijų dialogo pavadino „procesu, kuris formuoja 21 amžių“.

*** Plungės rajono Kuliu** miestelio žmonės daug metų gyvena mirtinos pavojaus kaimynystėje. Tai paaiškėjo vakar, kai Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Butingeidžio dragūnų bataliono inžinerinio būrio išminuotojai vienoje sodyboje iškasė daugiau kaip toną sprogmenų. Vienos privatos Kuliu sodybos valdose išminuotojai rado 286 vienetų 100 milimetrų kalibro artilerijos sviedinių kovinių galvūčių. Metro gilyje užkasti sviediniai buvo tinkamai naudoti. Elta-LR

*** Į teisėsaugos pareigūnų** spąstus įkliuvo Kaišiadorių rajono Rumšiškio miestelio gyventojas Žygmantas Sadauskas. Jis įtariamas netikrų litų gamyba ir platinimu bei Lietuvos pasų klastojimu. Elta-LR

Ukrainos prezidentas Leonidas Kučma teigė, kad civilizacijų dialogas turėtų tapti nuolatinio tarptautinio gyvenimo palydovu. Konferencijoje dalyvaujantis UNESCO generalinis direktorius Koichiro Matsumura išreiškė viltį, kad renginys paskatins taikus tarp kultūrinių mainus, dialogus, civilizacijų raidos analizę. Sveikinimo žodį taip pat tarė Tarptautinės frankofonijos organizacijos (TFO) generalinis sekretorius Brunson McKinley.

Akademine dalyje, kuri vyksta Vilniaus universitete, dalyvauja kelios dešimtys mokslininkų iš Europos, Azijos, Pietų ir Šiaurės Amerikos bei Afrikos. Istorikai, antropologai, literatai, filosofai ir kitų sričių atstovai diskutuoja šešiose darbo grupėse, skirtose tarpusavio pažinimo ir sąveikos, globalizacijos ir kultūros gausumo, skirtingų tapatybių ir bendrų vertybių, prekybos, mokslo ir kultūrinių mainų, 21 amžiaus civilizacijos sampratų klausimais. Lietuvai atstovauja filosofas Leonidas Donskis, Lietuvos neolatinė atstovė prie UNESCO Ugnė Karvelis ir Lietuvos ambasadorė Turkijoje Halina Kobekaitė.

Paskutinę konferencijos dieną bus priimta Vilniaus deklaracija, kuri turėtų tapti pagrindu rengiant kitus dokumentus civilizacijų dialogo klausimais.

*** Stokholme** viešint Lietuvos Generalinės prokuratūros delegacijai, Lietuvos ir Švedijos generalinių prokuratūrų atstovai pasirašė bendradarbiavimo susitarimą, pagal kurį abiejų šalių prokuratūros keisis pareigūnų darbo vizitais, Švedijos prokurorai Vilniuje rengs seminarus bei specialius mokymus. (BNS)

*** Bedarbis kėdainietis** Vaidas Šablevičius, prisistatęs Mokesčių policijos departamento Kauno apskrities skyriaus pareigūnu, iš UAB „Rovineda“ direktoriaus Antano Karoso reikalavo 2,000 litų už tai, kad jis neatliktų šios bendrovės ūkinės finansinės veiklos patikrinimo. V. Šablevičius buvo sulaukęs tikrų mokesčių policijos pareigūnų, jam iškelta baudžiamoji byla pagal sukčiavimo požymius. (Elta)

*** Lietuvos jūrų muziejuje** pagrausėjo gyventojų — delfinų Nana atsivėdė delfinukui. Apie 15 kilogramų mažylis yra sveikas, mama jį maitina savo pienu. Prižiūrėtojas kol kas dar nežino netgi naujagimio lyties. Tai jau trečiasis Lietuvos jūrų muziejuje gimęs delfinukas. Mažylio neseniai sulaukusi trisdešimties metų delfinė Nana ir muziejus buvo atgabenta 1994 metais. Teigiama, jog nelaisvėje delfinai paprastai gyvena maždaug 40 metų. Šiuo metu kartu su naujagimi Lietuvos jūrų muziejaus delfinariume gyvena jau septyni delfinai. (Elta)

*** Viktorija Čmilytė** padarė didžiulį šuolį Tarptautinės šachmatų federacijos (FIDE) geriausių šachmatininkų sąrašose. Septyniolikmetė šiaurietė asmeninį pasiekimą pagerino 31 tašku ir planetos moterų šachmatininkų sąrašą iš 26-osios vietos šoktelėjo į 16-ąją. Elta-LR

*** Nuo gegužės 1 dienos** pabrangės gamtinės dujos gyventojams ir stambiesiems vartotojams. Gyventojai, dujas vartojantys maistui ruošti ir karštam vandeniui, nuo kito mėnesio už jas mokės vidutiniškai 3-5 proc. brangiau nei iki šiol, priklausomai nuo suvartotų dujų kiekio. Gyventojams, naudojantiems dujas šildymui, jos pabrangės maždaug 8 proc., o vartotojams, per metus maisto ir karšto vandens ruošimui suvartojantiems iki 50 kubinių metrų dujų, — 6,3 proc. Stambieji vartotojai už dujas mokės vidutiniškai 5-10 proc. daugiau, priklausomai nuo suvartoto kiekio. (BNS)

*** Pirmąjį** Lietuvos mobilus ryšio rinkoje „Omnitel“ bendrovė pasirašė 2001-ųjų pareizos sutartį su Pažaislio muzikos festivaliu, kurį remia jau ne vienerius metus. Pažaislio muzikos festivalis, trunkantis tris mėnesius, — Europos Tarybos inicijuotą programą „Baroko kelias“, „Vienuolynų kelias“ ir „Hanzas kelias“ įgyvendinimas Lietuvoje. Garso užsienio menininkai — lordas Jehudi Menuhin, Justus Frantz, Jurij Bašmet, Eric Ericson — aukštai įvertino Pažaislio muzikos festivalį, lygindami jį su garsiausiais Europos festivaliais. Pagrindiniai šių metų festivalio renginiai vyks Pažaislio vienuolyne, Zapyškio Šv. Jono Krikštytojo, Pranciškonų vienuolyno Šv. Jurgio ir kitose Kauno miesto bažnyčiose, Kauno pilyje, Rotušėje. (Elta)

*** Pirmąjį** šių metų ketvirtį visose tikrintose Kauno miesto savivaldybės įmonėse rasta pažeidimų. Kauno miesto savivaldybės kontrolierius Gediminas Raudonis spaudos konferencijoje pranešė, kad per tris šių metų mėnesius kontrolieriaus tarnyba patikrino 14 skundų, 7 pranešimus, 5 miesto mero ir Seimo narių pareiškimus bei atliko 7 planinius patikrinimus. Išvada apie rastus didelius pažeidimus Energetikos skyriuje kontrolierius žadėjo pateikti vėliau, o štai atlikus tyrimą „Dainavos“ poliklinikoje, pasigenda 210,000 litų vertės labdaros. Be to, Krikščioniškų gimdymo namų statybai savivaldybė pervedė 158,000 litų daugiau, nei reikėjo. (BNS)

*** Pensininkui persikėlus** gyventi į kitą valstybę, pensijos mokėjimas jam nenutrūk — valstybė jam ir toliau turės mokėti jo užsidirbtą pensiją — tai numato pirmadienį pasirašyta Lietuvos ir Ukrainos sutartis dėl socialinės saugos. LŽ-Elta

*** Seimas** pritarė dešimties opozicijos atstovų siūlymui įsteigti pasipriešinimo okupacijoms režimams dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisiją. Tokia komisija veiktų anksčiau kadencijos Seime. Komisijos steigimą inicijavo Tėvynės sąjungos — konservatorių frakcijos atstovai Antanas Stasiškis ir Povilas Jakucionis. Komisija vadovaus 1997 metais patvirtintu statutu: rūpintis pasipriešinimo okupacijoms dalyvių ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisėmis bei jų įgyvendinimu, tremtinių grįžimu į Lietuvą, šių asmenų socialinės rūpybos problemoms, okupacijų laikotarpio istoriniais tyrimais. (BNS)

*** Dėl pernai išplėskusių** ligų. Vakarų Europoje pradėjus masiškai deginti gyvulius rinkose atsirado odų deficitas, sukėlęs 30-50% kainų šuolį, kuris aidu atsiliepia odų perdirbimo, baldų, avalynės ir drabužių pramonei. Elta-VZ

*** Populiarus lenkų** savitaraštis „Nie“ teigia, kad neseniai Vilniuje atidaryti Lenkų namai turėjo suvienyti Lietuvos lenkus, tačiau Lietuvos lenkai niekuo nesiskiria nuo lenkų Lenkijoje ir todėl Lenkų namai sėkmingai visus sukiršino. Savitaraštis apgailestauja, jog į šiuos namus atidarymą Vilniuje vasario mėnesį nebuvo pakviesti nei Lietuvos prezidentas, nei kultūros ministras, o atidarymo ceremonijoje nebuvo kalbama apie bendradarbiavimą su lietuviais, nors „pirmą kartą lenkai yra Lietuvos valdančiojo koalicijoje“. Savitaraštis suabejojo dėl Lenkų namų reikalingumo. Pavyzdžiui, anot publikacijos, vietos lenkų literatai susibūrė ne Lenkų namuose, o Lietuvos Rašytojų sąjungos lenkų skyriuje. Be to, Vilniuje yra aštuonios lenkų mokyklos, kurių sporto salėse galima organizuoti įvairius renginius, o esant reikalui, Rusų dramos teatro patalpas išsinuomoti visai parai už kelis šimtus litų. Lenkų kultūros namų išlaikymas Lenkijos mokesčių mokėtojams kasmet kainuos 100,000 JAV dolerių. Lenkų namų statybą finansavo Lenkijos Senatas. (BNS)

*** Komunistų frakcijos** Rusijos Valstybės Dūmose vadovas Genadij Žuiganov siūlo savo kolegoms parlamento žemumose rūmuose nesistiegi delegacijos į NATO Parlamentinės Asamblėjos (PA) pavasario sesiją, vykstančią gegužę Vilniuje, nes delegacijos dalyvavimas šiame renginyje bus supamas kaip signalas, kad Rusija „neprieštarauja NATO plėtimuisi į rytus“. (BNS)

*** Lietuva** pagedausia, kad, be Vilniaus senamiesčio ir Kuršių nerijos, UNESCO į Pasaulio paveldo sąrašą įtrauktų Kernavės piliakalnių ansamblį ir unikalų kryždirbystės palikimą. Tai buvo aptarta per Lietuvos užsienio reikalų ministro Antano Valionio susitikimą su UNESCO generaliniu direktoriumi Koichiro Matsura. (BNS)

*** Pažaislio ažuolas mirė**. Dabar Savivaldybės Aplinkos apsaugos skyriuje taria masi, kaip surengti storiausio ir garsiausio Kauno apskrities ažuolo laidotuves bei kokią jam statyti antkapinį paminklą. Elta-KD

*** Maskvos bendrovė** „Aviko Ross“ nustebo, kai sužinojo, kad jos pasiūlymas konkursui dėl susivienijimo „Belenergo“ skolas — 200 milijonų litų — reikalavimo teisės perleidimo kažkodėl liko nenagrinėtas. Sausio mėnesį ši bendrovė raštu kreipėsi į tuometinį ūkio ministrą Eugenijų Maldeikį. Kur dingę šis raštas ir kodėl jo neregino konkurso komisija, niekas negali atsakyti. Elta-R

*** Laikraštis „Moskovskij komsomolec“** praneša, kad nemokamą medicinos pagalbą Rusijoje netrukus dalės gauti karo veteranai, gyvenantys Baltijos valstybėse. Tokį sprendimą seniai priėmė Rusijos Sveikatos apsaugos ministerija drauge su federaliniu privalomojo medicinos draudimo fondu. Tačiau veteranams iš Baltijos šalių nebus daromos brangios kainuojančios operacijos, nes, pagal medicinos draudimo programas, yra numatytas ribotas nemokamų medicinos paslaugų skaičius. (BNS)

*** Pasaulinio informacinių technologijų susivienijimo IBM** padalinys Lietuvoje „IBM Lietuva“ pradėjo siūlyti kompiuterines įrangos nuomos paslaugą, skirtą juridiniams asmenims. Naują paslaugą administruoja „Ūkio banko lizingas“. Kaip sakė „IBM Lietuva“ padavimų vadovė Ingrida Jodaviciūtė, iki šiol Lietuvos informacinių technologijų rinka buvo nukreipta į stambias bendroves, o dabar naująją paslaugą galės pasinaudoti įvairaus dydžio įmonės, ši paslauga bus itin naudinga bendrovėms, dažnai atnaujinančioms informacinių technologijų techniką. (Elta)

*** Seimas patvirtino** Lietuvos narys Pasaulinėje prekybos organizacijoje (PPO) nustatančias sutartis. Dabar PPO priklauso 140 pasaulio šalių, kurios vykdo 90 proc. pasaulio prekybos. (BNS)

*** Komunistų frakcijos** Rusijos Valstybės Dūmose vadovas Genadij Žuiganov siūlo savo kolegoms parlamento žemumose rūmuose nesistiegi delegacijos į NATO Parlamentinės Asamblėjos (PA) pavasario sesiją, vykstančią gegužę Vilniuje, nes delegacijos dalyvavimas šiame renginyje bus supamas kaip signalas, kad Rusija „neprieštarauja NATO plėtimuisi į rytus“. (BNS)

*** Lietuva** pagedausia, kad, be Vilniaus senamiesčio ir Kuršių nerijos, UNESCO į Pasaulio paveldo sąrašą įtrauktų Kernavės piliakalnių ansamblį ir unikalų kryždirbystės palikimą. Tai buvo aptarta per Lietuvos užsienio reikalų ministro Antano Valionio susitikimą su UNESCO generaliniu direktoriumi Koichiro Matsura. (BNS)

*** Pažaislio ažuolas mirė**. Dabar Savivaldybės Aplinkos apsaugos skyriuje taria masi, kaip surengti storiausio ir garsiausio Kauno apskrities ažuolo laidotuves bei kokią jam statyti antkapinį paminklą. Elta-KD

KALENDORIUS

Balandžio 25 d.: Mela, Morkus, Gražvydas, Gražvydė, Zadmantas, Zadmantė.

Balandžio 26 d.: Dargailė, Gaile, Klaudijus, Marcelinas, Vilma, Vilnė.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Skautų sąjungos vadovybės 3 metų kadencijoje yra šaukiamas vienkartinis akivaizdinis LSS tarybos narių suvažiavimas. Jame būna svarbiųjų LSS veiklos darbų — reikalų svarstymai, pranešimai ir nutarimai.

Šios kadencijos LSS tarybos narių akivaizdinis suvažiavimas įvyko 2001 m. balandžio 21-22 dienomis Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, IL. Dalyvavo 18 iš 29 tarybos narių.

I suvažiavimo prezidentą pakvietus pagrindinius tarybos pirmosios narių suvažiavimą pradėjo v.s. fil. Laima Kiliulienė, visus sveikindama pirmosios vardu ir primindama pagrindinius tarybos uždavinius ir suvažiavimo tikslus.

— Mums budėti dar ilgai reikia, — sesė Laima baigė trumpą atidarymo žodį.

Po Lietuvos himno ir invokacijos, kurią perskaitė v.s. fil. Rimantas Griškėlis, buvo pagerbti mirusieji LSS vadovai ir vadovės. Sesė Laima paprašė dalyvių išvardinti mirusių vardus, po kiekvieno tardama: „Amžina atils! duok sielai, Viešpatie“. Mirusių vadovų, vių vardų grandinė buvo ilga. Po to vyko sveikinimai. Žodžiu sveikino v.s. fil. Birutė Vindašienė, JAV LB vidurio vakarų apygardos vardu ir įteikė padėkos lapus pirmosios nariams už mūsų jaunimo auklėjimą. Sveikino ir suvažiavimą atvykęs ALTO pirm. adv. Saulius Kuprys, kviesdamas visus prisidėti prie bendrų pastangų, kad Lietuva būtų pakviesta į NATO.

Raštu sveikino LSS dvasios vadovai: v.s. kun. Algimantas Žilinskas ir v.s. kun. Gediminas Kijauskas, Lietuvos ambasada, JAV LB k.v. pirm. Algimantas Gefys ir Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos pirm. s. Petras Bučas, buvęs LSB vidurio rajono vadeiva.

Pirmininkės žodis

LSS tarybos prezidento (pirmosios) pirmininkė v.s. Birutė Banaitienė, visiems paruošusi labai kruopščias suvažiavimo programas ir išdaliusi suvažiavimo ženklus, pateikė savo rūpesčius dėl sekmingo tolimesnio LSS veiklos išlaikymo, vadovų, vių paruošimo ir skautiškos veiklos vietovėse. Pranešė apie pirmosios darbus šiandien ir rytoj, sudarant 3 naujas komisijas: 1. lešų telkimo (per aukas ir palikimus sąjungai), 2. LSS nuostatų peržiūrėjimo, 3. LSS va-

dovybės rinkimų nuostatų pakeitimui. Pranešė, kad nepavyko Rašinių konkursas. Nebuvo gauti darbai — rašiniai, kas rodo vienetų vadovų, vių apsilėidimą. LSS ryšiai su skautais Lietuvoje nepasikeitė. Ten vyksta visokios „reformos“ ir bendravimo nėra. Pirmininkė pasidžiaugė gražia LSS veikla Kanados rajone ir rajono vadei v.s. fil. Rūtai Žilinskienei įteikė „Lelijos“ ordiną. Vėliau įteikė ordiną „Už nuopelnus“ techninei „Skautų aid“ redaktorei s. fil. Renatai Borucki.

Šakų pranešimai

LSS Brolijos vyriausias skautininkas v.s. Romas Otto pranešė, kad šiuo metu Brolija turi 22 vienetus, su 624 skautais ir vadovais. Vienetų veikla priklauso nuo vadovų pajėgumo. Juos ugdo „Ažuolo“ mokykla. Ji bus šia vasarą Kanados rajone. LSB kasmet turi vasaros stovyklas visuose rajonuose.

LSS Seserijos Vyriausias skautininkė v.s. fil. Rita Penčyliene pasidžiaugė naujai įsisteigusiais vienetais Floridoje, „Saulės“ lituanistinėje mokykloje ir Hartforde. Seserija turi arti 1,800 skautų ir vadovų. Rengia informacinį leidinį apie Seserijos 50 metų veiklą. Daug veiklos darbų vyksta kartu su Brolijos vienetais, išlaikant broliškus santykius.

Akademinių Skautų Sąjungos vadovų pirm. R. Rimantas Griškėlis pranešė, kad rajone viskas gerai, nepateikdama jokių duomenų apie vienetų sudėtį vietovėse, jų skaičių bei jų veiklą. Praktiškai — pranešimo nebuvo.

Nors rajonų vadų pareigos yra nusakytos LSS nuostatose, atrodo, kad vadams yra neaišku kokios apimtys pranešimus reikalinga suteikti tarybos suvažiavimuose, kokią informaciją apie rajono veiklą jiems, joms reikalinga turėti. Čia galėtų padėti Pirmosios instrukcija rajonų vadams, dėms, nusakanti pranešimo apimtį.

Kiti darbai ir reikalai

Lietuviškos Skautybės fondo pranešimą raštu davė pirm. v.s. fil. Petras Molis. LS fondas 2000 metais šventė 25 metų sukaktį, per juos finansiskai remdamos Tarybą, Pirmąją, vadovų, vių lavinimą ir vienetus. 1999 m. fondas išmokėjo 13,832 dolerius, o 2000 metais 13,097 dolerius. Fondas per 25 metus išmokėjo 241,202 dolerius.

Rajonų pranešimai

Atlanto rajono pranešimas

Lietuvių Skautų sąjungos vyriausieji vadovai. Iš k.: LSS Brolijos Vyriausias skautininkas v.s. Romas Otto, LSS Seserijos Vyriausias skautininkė fil. v.s. Rita Penčyliene ir Akademinių Skautų sąjungos vadovų pirmininkas fil. s. Rimantas Griškėlis.

Nuotr. Danos Dilbienes

buvo raštu, vadei v.s. Naidai Šnipaitė negalint dalyvauti. Rajone yra 265 skautai, tės. Vienetų sueigos vyksta kas savaitę, o kai kur tik kas mėnesį. Rajono 2001 m. stovykla vyks rugpjūčio mėnesį. Vienetų sudėtis vietovėse nebuvo pranešta. Nesiseka pritraukti atvykstančius iš Lietuvos.

Australijos rajone veikia 4 tuntai su arti 200 narių. Rajono 2000 m. stovykloje stovyklavo 120 skautų, čių. Raštu pranešimą atsiuntė rajono vadas v.s. Henrikas Antanaitis.

Kanados rajono vade v.s. fil. Rūta Žilinskiene pranešė, kad LSS vienetai veikia Toronte, Hamiltone ir Montrealyje. Rajone yra arti 300 LSS narių. Rajono „Romuvos“ stovykla 2002 m. švęs 40 metų sukaktį.

Ramiojo vandenyno rajonas, kurį sudaro Los Angeles skautų, skautų ir ASS vienetai, turi arti 150 LSS narių ir 2002 m. švęs 50 metų veiklos jubiliejų, pranešė suvažiavime dalyvaujanti rajono vade v.s. Birutė Prasauskienė. Dekojo parapijos klebonui prel. Algirdui Alšauskui už leidimą naudotis sueigoms ir šventėms parapijos patalpas. Džiaugėsi, kad ir skautų, čių vienetų jungiasi ir naujai atvykę iš Lietuvos. Palaiko ryšį ir padeda ruošti stovyklas Marijampolės krašto skautams, tams Lietuvos.

Europos rajono pranešimą raštu davė rajono vadas v.s. Vincent O'Brien. Rajone nebėra skautų, čių vienetų Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje, bet padaugėjo skautų, čių Anglijoje, sudarant „Geležinio vilko“ tuntą, su 150 skautų ir skautų, čių atvykstančių iš Lietuvos. 2000 m. rajono stovykloje stovyklavo 110 stovyklautojų.

Vidurio rajono vade j.v.s. Violeta Paulienė pranešimą davė žodžiu, kad rajone viskas gerai, nepateikdama jokių duomenų apie vienetų sudėtį vietovėse, jų skaičių bei jų veiklą. Praktiškai — pranešimo nebuvo.

Nors rajonų vadų pareigos yra nusakytos LSS nuostatose, atrodo, kad vadams yra neaišku kokios apimtys pranešimus reikalinga suteikti tarybos suvažiavimuose, kokią informaciją apie rajono veiklą jiems, joms reikalinga turėti. Čia galėtų padėti Pirmosios instrukcija rajonų vadams, dėms, nusakanti pranešimo apimtį.

Kiti darbai ir reikalai

Lietuviškos Skautybės fondo pranešimą raštu davė pirm. v.s. fil. Petras Molis. LS fondas 2000 metais šventė 25 metų sukaktį, per juos finansiskai remdamos Tarybą, Pirmąją, vadovų, vių lavinimą ir vienetus. 1999 m. fondas išmokėjo 13,832 dolerius, o 2000 metais 13,097 dolerius. Fondas per 25 metus išmokėjo 241,202 dolerius.

Prie pirmosios išdo yra ir Skautiškos paramos izdas su 503 doleriais.

Garbės teismo pirm. v.s. fil. Vladas Morkūnas raštu pranešė, kad buvęs vienas skundas pats savaime susitvarkė.

LSS Kontrolės komisijos pirm. j.s. Algio Jonušo pranešimas sukle visų dalyvių juoką, nieko nepasakant apie komisijos veiklą, tik paverkšlenant, kad vienetai neatsiliepią į bendrą raštį.

„Skautų aid“ redaktorė v.s. Alė Namikienė pranešė, kad reikia vienetams labiau skelbti savo veiklą „Skautų aide“. Pakėlimai ir apdovanojimai LSS turėtų būti pagal rašymą į „Skautų aid“.

„Skautų aid“ administratorė v.s. Albina Ramanauskienė pasidžiaugė, kad dar netruksta lešų „Skautų aid“ leidimui.

LSS Garbės ženklų skyriaus vadejas v.s. Pranas Pakalniškis raštu pranešė apie skautų inventorių ir turimą izdą.

LSS Archyvo vadejo v.s. fil. Sigitas Miknaičio pranešimas buvo išsamus su paaiškinimais raštu, juos išdalinant suvažiavimo dalyviams.

brolis Bronius

PAŽIŪRŲ IR PRINCIPŲ SUSIKIRTIMAN PATEKUS

Anądien „Skautybės kelio“ redaktorė užklausk, ar neprišimenu kokių nuotykių iš skautiško gyvenimo? Būta, žinoma, įvairių nuotykių. Tačiau mano skautiškos trumpos kelnės yra išgyvenusios porą gal labiausiai atmintinų nuotykių.

1926 m. atsidūriau antroje kelmės progimnazijos klasėje. Užtikęs ten skautų draugovę, tuoj pat tapau skautu, nes apie juos su didžiu dėmesiu buvau girdėjęs iš Šiauliuose gyvenusios sesers Elenos. Per

tykių.

1926 m. atsidūriau antroje kelmės progimnazijos klasėje. Užtikęs ten skautų draugovę, tuoj pat tapau skautu, nes apie juos su didžiu dėmesiu buvau girdėjęs iš Šiauliuose gyvenusios sesers Elenos. Per

Skautas Vilius Bražėnas 1927 m. su seserim Elona Bražėnaite Šiauliuose.

ją netrukus gavau mano pasididžiavimą virš medžių viršūnių iškėlusią skautišką uniformą. Viršutinė uniformos dalis nesudarė problemų, bet apatinė — trumpos skautiškos kelnės — smarkiai susikirto su Nemakščiu valstiaus Žalpių bažnytkaimio įsiaknijusiomis tradicijomis. Juo mažesnis berniukas, juo ilgesnės, gal net senelio perleistos, jo kelnės. O čia, štai, vaikas draista trumpomis kelnėmis net į bažnyčią eiti. „Dilgėnėmis tokiam per pakinklius!“ — ne kartą šventoriuje girdėjau moteriškos išreiškiančios gan tvirtą nuomonę vyriškų madų klausimu. Matomai buvau gerokai užsispyręs laikytis „principo“, tad neišsivadėjau nei trumpų kelnų, nei skautybės. 1927 m. vasarą Šiauliuose tūno stovykloje, Palangoje, daviau skauto įrodą. Stovyklos viršininkas paskautininkas Antanas Saulaitis man užribo geltoną kaklaraistį. Pagal tada mėgiamą dainelę, kaklaraistį „šlipsis“ vadiname.

Ėjo skautas tuo keliu, Dėjo šlipsis ant kelmelio, Dėjo šlipsis, dėjo šlipsis, Dėjo šlipsis ant kelmelio.

Prieš įgydamas geltoną „šlipsis“, mokėjau tą dainelę išreikti nuo pradžios iki galo. Mano skautiškų kelnų nesėkmės tuomi, deja, dar nepasibaigė. 1932 m., paskutinių gimnazistų atostogų metu, pasiūviau dviračiui numinti iš Žagarės į Uteną, tėvo Jurgio gimtinę (Suginčiuose) aplankyti. Numyniau.

Bestatydamas „rekordą“ lenktynėse su savimi, pasiečiau Uteną per dvi dienas. Tačiau ilgiems atstumsams netreniruoti kojų ir nugaros, ar kokie kiti, raumenys Utenoje sustreikavo: dvi dienas negalėjau padoriai išlipti iš lovos. Tai ir buvo mano rekordas.

Toje kelonėje mano skautiškos kelnės vėl sukėlė kontroversiją, kas atrodo, sekė mane visą gyvenimą. Visos žiūrimos „kontroversijos“ kyla ne dėl „skautybės“, o dėl „kelnų“...

Kur tai apie Kupiškį arti kelio savo piemenines pareigas sąžiningai ėjo aštuonerių ar devynerių metų piemenukas, su jaunesnės sesutės pagalba. Jis buvo apsirengęs „vyriškai“, virš ausų nusmukusia kepure ir, svarbiausia, ilgomis, visai apsmukusiomis, per didelėmis kelnėmis, kuriose du tokie „vyrai“ galėtų sūpti. O aš dviratį myniau „pilnoje skautiškoje uniformoje“. Tad neuostabu, kad piemenukas, išvydęs tokį pakeleivį, sušuko per ganyklas nuaidėjusiu balsu: „Velniau, tu be kelnų važiuj!“

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuvams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimai kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8280

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9625 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaip ir Lietuvoje
6016 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-6885
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽIJOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, PSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Gydo ir 24 val. 604-2809

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-9279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-9238

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Vėlių gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-348-0887
Prilauko Palos ir Christ Ikoninėms.
Nuolatina naujai atvykusiems.

Dr. Hinas Novickis
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
Manualinė fizioterapija, akupunktūra,
gyvos kraujas (ir migrenos),
sportinių traumų specialistas
6645W. Stanley Ave., Berwyn, IL
60402, tel. 708-484-1111.
Valandos kasdien, sveikatingas
sustatas. Kaip ir Lietuvoje.

Matomai manęs nuo skautybės neatbaidė ir ta „kontroversija“. Tautinės stovyklos (1998 m.) proga „Kauno diena“ įsidėjo pokalbį su manimi (kurs neseniai, sekdamas keliu ženkla — „Šiuo keliu eik“, atrado „Skautybės kelią“ „Drauge“, užvardytą (berods?) „Jis mokėsi skautavimo visą gyvenimą“. Manau, jog skautiška mokykla padėjo man atsilaikyti ir kitokiose kontroversijose, net atilaikant prieš „liberalines dilgėles“ per „konservatyvius“ pakinklius. Skautybė išmoko BUDĖTI ir laikytis principo.

Vilius Bražėnas

KIEK PARAŠŲ MES SURINKSIM?

BRONIUS NAINYS

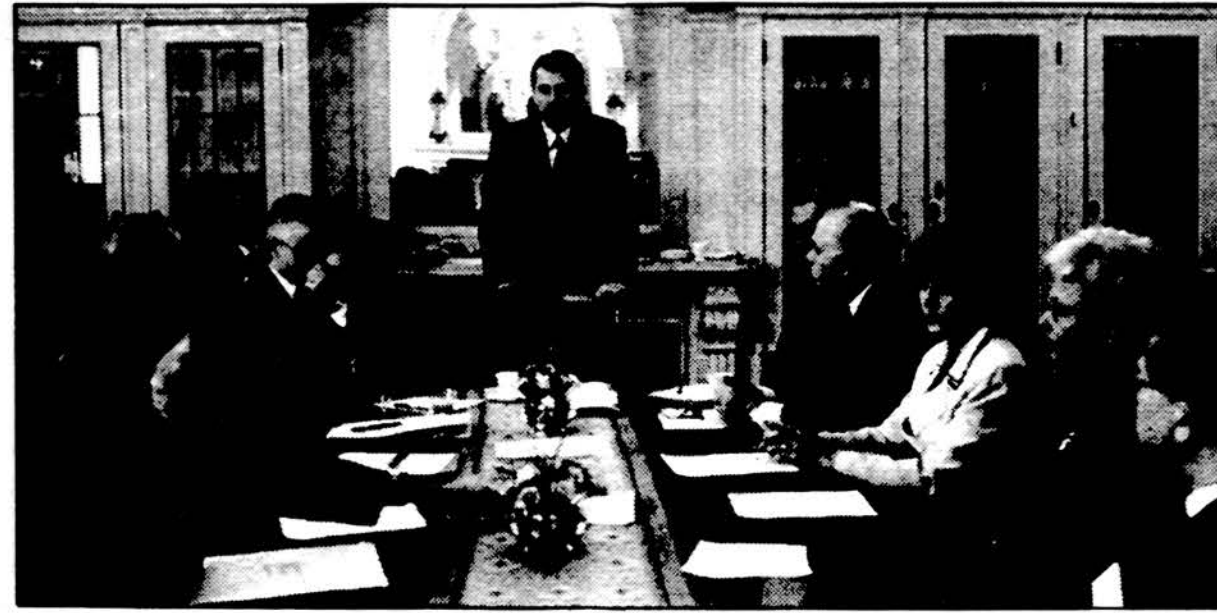
Savo archyvuose raudamasis, 1958 m. rugpjūčio 28-tos d. „Darbininke“ (Nr. 63) užtikau rašinį: „Vyciai yra parašę ketvirtį milijono laišku Lietuvos reikalais“. Rašinys dėmesį atkreipė dėl to, kad ką tik buvau perskaitęs Amerikos Lietuvių tarybos (ALT) laišką, raginantį rinkti parašus petijai, reikalaujančiai Amerikos prezidentą į būsimo NATO plėtros JAV programą įjungti ir Baltijos valstybes ir įtaigauti šios sąjungos narses 2002 metais į ją pakviesti Lietuvą, Latviją ir Estiją. „Darbininke“ šis rašinys man priminė ne tik šį Vycių, bet ir ankstesnį Amerikos lietuvių didelių darbų Lietuvos naudai, milijoną parašų, surinktų petijai, reikalaujančiai JAV prezidentą pripažinti 1918 metais paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę, ir kartu kelė klausimą, kiek mes dabar parašų surinksim, nes mūsų pasiklausiusi užsimeisimai per daug sėkmingi nebuvo. Ne vienu laiku vyciai tą ketvirtį milijoną parašų surinko. Tai dvylikos metų darbas, pradėtas patyris, kad po karo Lietuvai negrąžinama laisvės teroro iš jos pagrobta laisvė, kartojamas kiekvienais metais, minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną. Turbūt visi pripažinsim, kad tai buvo jį labai išpildęs bei vertingas darbas. Kasmet suorganizuoti po maždaug 15,000-25,000 asmeniškai parašomų laišku JAV senatoriams, Atstovų rūmų nariams, valstijų gubernatoriams, miestų merams, laikraščių redaktoriams, kiekvienam pritaikant atitinkamą turinį, užmojis nebuvo lengvas. Šalia laišku, jie ruošė dar ir biuletenius politikams, laikraščiams — straipsnius. Užmoji vykdyti reikėjo gerų vadovų, sumanių organizatorių ir atkaklių darbininkų. Vyciams, matyt, jų nestigo.

Kasmet dirbo 19-22 kuopose sudarytos Lietuvos reikalų komisijos, sutelkdamos maždaug 180-200 savanorių, kurie laiškus ir patys rašydavo, ir kitus ragindavo rašyti. Laiškai buvo primenama okupuota Lietuva sunki padėtis, kancios, partizanų kovos ir reikalaujama JAV pagalbos vergijai nusikratyti.

Žymūs buvo ir to darbo atgarsiai. Laiškų gavėjai, žinoma, ne visi ką nors su jais darė. Pvz., 1957 metais išsiųstus 2,584 biuletenius ir 15,685 laiškus tiesiogiai atsakė 3,190 gavėjų. 1958 metais Lietuvos nepriklausomy-

bės paskelbimo keturiasdešimtosios sukakties proga JAV Kongrese kalbomis į prisiminę 25 senatoriai, 88 Atstovų rūmų nariai, 15 gubernatorių ir 21 meras Vasario 16 skelbė Lietuvos dieną, 52 laikraščiai išspausdino apie Lietuvą straipsnius, kai kurie net įvadinius. Suprantama — turbūt tik keli politikai Kongrese kalbėjo, kiti savo kalbeles tik į „Congressional Record“ įrašė, tačiau bent patys iš naujo Lietuvos padėtį prisiminę ir jos laisvės siekiamas pakartoję savo palankumą. Sunku pasakyti šiandien, kiek naudos tokia Vycių veikla davė Lietuvai viso okupacijos laikotarpio metu, bet jie, kaip Amerikos piliečiai, JAV politikams neleidė nusimti užmarštin lietuvių tautos laisvės troškimo, jų pačių pripažintą valstybingumą idėjos ir išlaikyti tuojau po okupacijos paskelbtą aneksijos nepripažinimo politiką. Taip pat reikia pastebėti, kad šalia Vycių darbavosi ir ta pati Amerikos Lietuvių taryba, per Vasario 16-tą asmeniškai lankydamosi JAV Kongrese, iš karto išsireikalausiusi bent trumpą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo paminėjimą. Apie tą patį laiką į tą veiklą pradėjo jungtis ir JAV Lietuvių Bendruomenė, po dešimtmečio perėmusi pagrindinį vaidmenį. Jos vadovai taip pat rašydavo laiškus, ruošė išsamesnius dokumentus, juose nurodytiems reikalavimams paremti padalinus kviesdavo siųsti telegramas, skambinti telefonais, tačiau daugiau dėmesio jie kreipė į asmeniškus ryšius, megždami pažintis Senatui bei Atstovų rūmuose, organizuodami Baltijos valstybių laisvės siekiamus remti specialius komitetus. Panašius būdais tuos pačius klausimus kelė ir kelios savarankiškos grupuotės, iš kurių gana gyvai veikė Rezoliucijoms remti komitetas ir Baltijos laisvės lyga, abi Kalifornijoje. Toji veikla, kartais silpnėję, kartais stiprėję — kai atsiradavo jautresnis reikalas — būvusi judri iki Lietuvos išlaisvinimo, gyviau pasireikšusi laisvėjimo pradžioje, dabar gerokai apsnūdė ir tampa beveik posėdinė, nors darbo laukas, žinoma, kitoks negu okupacijos laikotarpiu, nėra nei sumenkęs, nei sušaurėjęs.

Stiprios JAV lietuvių pagalbos Lietuvai reikia dabar, sprendžiant jos saugumo klausimus, kurių viršūnėje — keletas NATO, netrukus atve-

Washington, DC, kovo mėnesį įvykusiame ALTO, JAV LB Krašto valdybos bei kitų organizacijų, besirūpinančių Lietuvos pakvietimo narystei NATO reikalais, pasitarime kalba LR ambasadorius JAV-se Vygaudas Ušackas. Šį savaitgalį ambasadorius lankysis Čikagoje, dalyvaus Čikagos Lietuvių operos statomame spektaklyje ir taip pat dalyvaus JAV LB Krašto valdybos šaukiamame rajoniniame suvažiavime Lemonte.

siąs susitikimus prie pat slenkščio, kuriam peržengti Amerikos zodis bus lemiantis. Pagrindinė, ji taranti, JAV įstai-ga, aišku, bus Kongresas-Senatas ir Atstovų rūmai. Dar šiais metais ji spės du klausimus: 1. ar iš viso NATO plesti ir 2. jeigu plesti, tai kiek ir kurias iš devynių kandidatų ateinančiais metais į sąjungą pakviesti?

Numatomi atsakymai kol kas nėra geri. Pvz., Senate plėtrai pritari tik 32 senatoriai, 20 sako nepitaris, o 48 dar nežino. Bet šio klausimo sprendimas gal nebus blogas, nes už plėtrą jau anksčiau pasisakiusiam prezidentui George W. Bush Kongresas gal neprieštaraus? Bet klausimas, ką kvesti, mums turėtų kelti jau dideli rūpesčiai. Juk ne kokie rodikliai ne tik Senate, kur Lietuvos narystei tvirtai palankūs tėra tik Helms, Durbis ir dar du ar trys senatoriai (geriausiai atveju — gal iki aštuonių priškaituotumėm), bet ir JAV politiką įtaigaujančioje visuomenėje. Prieš Baltijos valstybių narystę NATO aiškiai pasisakė „New York Times“, Rand Corporation, Harvard universiteto ir kt. politikai. Žinoma, balsuoja Senatas, ne visuomenė, tačiau toks jos nuoseikimas JAV lietuviams senatorius palenkti savo naudai nepadaeda. Taigi darbas dar pasunkėja. Kaip mes jį atlik-

sim? ALTas kviečia rinkti parašus. Išsiuntinėtas lapas, kuriame — petijosis tekstas ir vietos dešimčiai parašų. Prašoma lapą padauginti ir duoti kitiems. Bet ar jo gavėjai taip darys? Paskiausi ženklai rodo, kad ir tokius laiškus mumsiše visuomenė mažai dėmesio kreipia. Laiškai išsiuntinėti senokai, bet apyvauro dar tik vieną jį temai. Jeigu ALTO vadovai daugiau nieko nedarys, iš to raginimo naudos tikrai nebus.

JAV LB Krašto valdyba kviečia sritinius suvažiavimus, juose aiškina uždavinį, prašo tautos. Vel klausimas, kaip į tai atsilieps apygardų, apylinkių vadovai? Ar ir šis „biznis“ tik tuose suvažiavimuose pasibaigs? O nedarbingumui pateisinti priežasčių visada atsiras. Va, kur yra mūsų pagrindinė bėda: uolus esam tik posėdžiauti, kalbėti susirinkimuose, suvažiavimuose, bet nebeuorim dirbti.

Uždavinį atlikti norintiesiems vadovams reikia ieškoti naujų kelių ir pirmiausia juos minti patiems. Šiuo metu siūlytųsi lyg ir tokia išeitis. Nors daug naudos ir nelaikiama, bet visgi ALTO pradėtą parašų rinkimą reikėtų vykdyti. JAV LB Krašto valdybai, ALTui, Baltų laisvės lygai, respublikonų, demokratų vadovyboms sutarus, organizuoti kaip galima didesnius „Baltijos valstybės NATO“ komitetus Kongrese. Paskirti pareigūnus, kurie padalinuose, pvz., JAV LB apylinkėse, apygardose, surastų darbingus taktinius ir kasdienius pokalbiais telefonu skatinant juos ieškoti asmeniš- kų ryšių, telefoninių pokalbių, pasimatymų su savo senatoriais, Atstovų rūmų nariais ir įtaigauti juos remti mūsų siekius. Kaip galima greičiau organizuoti visų trijų Baltijos tautietų masinių Kongreso narių lankymą, iš anksto gerai pasiruošus. Vadovams siekti pasimatymų su prezidentu, Valstybės sekretoriumi. Zinia-

sklaidoje ieškoti panašius pasisakymų, kaip paskiausias „Washington Times“. Vašingtono politikams palenkti tautos ieškoti savo valstybių gubernatorių, miestų merų įstai-gose. Bet pirmiausia (ir svarbiausia), kaip nors išsiskiepyti nusiteikimą dirbti, dirbti, dirbti... Taip, kaip tada dirbo rašinio pradžioje minėti Lietu- vos Vyciai ir ano metu JAV lie- tuviai, surinkę milijoną para- šų. Be to — nieko nebus.

Prieš ir už. Aš manau, kad verta būtų susipažinti su jomis, kartais ir neigiamomis, nes tik taip, apsišar- vavę žinojimu, galėsime geriau ginti savo pozicijas. Pirmiausia, daugelio žinovų nuomone, tinkamiausias kandidatas, NATO šiuo laiku yra Slovėnija ir Slovaki- ja. Dėl jų ir Putin, atrodo, nelabai jaudinasi, tuo tarpu kai dėl Baltijos valstybių jis labai šiaušias.

Kai 1997 metų gegužėje Rusija su Belarusija pasi- rašė sutartį, kuri praktiškai abi valstybes sujungė, mums palankus politologas Charles Krauthammer klausė: „Šia sutartimi Rusijos gynybos sienos buvo nukeltos į vakarus per 350 mylių, o kai Baltijos valstybės norima įjungti į NATO, tai Rusija tai laiko pasikeisimu prieš jį“. Ar Vilnius graso Maskvai, ar Maskva gali grasinti Vilniui? NATO išplėtimas vi- siems laikams panaikins neaiškia vidurinės Europos padėtį. Užuoat būvusi ir toliau apsauga nuo Rusijos, ji taptų tikra Vakarų dalimi. „Kai kas bijo, kad toks žingsnis gali pakenkti demokratijos išvirtinimui Ru- sijoje, — rašo Krauthammer, — bet tai yra nesąmonė. Rusijoje demokratija auga ar smuks, žiūrėsim, kaip valstybė mokes patenkinti žmonių ekonominį ir so- cialinius poreikius, o ne nuo to, kaip Rusija vykdyt už- sienio politiką“.

Dar prieš priimant Lenkiją, Vengriją ir Čekijos Res- publiką į NATO, tuometinis Rusijos prezidentas Boris Jeltsin buvo pareiškęs: „Jei NATO darys sprendimus, nepaisydama Rusijos, nei NATO, Rusija turės per- žiūrėti savo politiką“. Ką į tai NATO vadovai? Buvo tvirtai pareikšta, kad jokia valstybė neturi veto teisės

leisti ar neleisti, kas gali ateityje būti priimami į tą sąjungą. Tos trys valstybės buvo priimtos, ir Rusija turėjo su tuo faktu, nors ir nenoromis, nuolankiai su- tikti.

Po to, 1997 metų liepą, NATO viršūnių konferencija vyko Madride. Joje Baltijos kraštams nebuvo duota jokios tikslinės datos, kada jos galėtų būti kviečiamos prisijungti. Savaitę vėliau Madeleine Albright vizitavo Vilniuje. Ji pabaltiečius ramino, jog „jie yra rimti kan- didatai“, bet čia pat ir pridūrė, kad tos trys valstybės „turi gerinti savo santykius su Rusija“. Tuo tarpu Amerikos žiniasklaida daugiausia ragino vyriausybę NATO neplėsti arba bent neskubėti. 1998 metais „Foreign Affairs“, „Current History“ ir kituose įta- kinguose žurnaluose pasirodė eilė straipsnių, aiškiai pasisakančių prieš NATO plėtrą. Sutrauktai, tokia plėtra buvo vadinama „Per brangiai kainuojanti, rizi- kinga ir nereikalinga“. Straipsnių autoriai tvirtino, kad ir visi europiečiai tam priešinasi, kad nėra So- vietų Sąjungos, tad pavojaus nebėra, kad jau ir Gor- baciiovui buvo pažadėta NATO nestumti į rytus, kad, įleisdami Baltijos valstybes, o paskui ir Rumuniją bei Bulgariją, mes sudarysime tikros grėsmės Rusijai įvaizdį. Buvo minima, kad tos į NATO norėsiančios įstoti valstybės jau nuo Austro-Vengrijos imperijos laikų visuomet turėdavo mažumų problemų, ir tai pa- kenktų NATO vienybei.

Prisimename, kai kurie JAV 1982 metais buvo pakviesta Ispanija, jokio didelio erzelio nebuvo. Betgi kas galėtų tokia Ispaniją pulti, ir nuo ko jai reikėtų

DRAUGAS, 2001 m. balandžio 25 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Lietuvai reikia visų mūsų tautos

Negalima paneigti, kad per 11 nepriklausomo gyvenimo metų ne visi keliai Lietuvos gyventojams buvo rožiu zied- lapiams barstyti. Nemaža tau- tos dalis tų ziedlapių dar ne- regėjo, bet užtat dyglių ir viso- kių kliūčių pakankamai su- tiko. Dėl to ir tokios gausybės pačių — mūsų tautiečių at- randa galimybių palikti savo tėvynę, kad paieškotų geres- nio gyvenimo svetur. Dažnai ir užsienyje duonėlė karti, bet vis tik lengviau ant stalo atsi- randa, kaip savame krašte...

Anksčiau užsienyje įsikūrę tautiečiai mėgsta kritiškų žvilgsniu žvelgti ir į naujo- sius lietuvių imigrantus, ir į „netvarką“ Lietuvoje. Ne vie- nas ir patarimų turi, kaip ten vyriausybę, prezidentą, sei- mas ar kurie kiti, už tautos bei valstybės gerovę atsakingi, asmenys turėtų tą netvarką panaikinti. Rodos, bereikėtų tik šias patarimus pasinaudo- ti ir visas kraštas sužaliuotų, kaip pievos pavasari.

Kadangi prezidento rinki- mai Lietuvoje jau ne už kalnų, prasideda atsargus, subtilus partijų ir galimų kandidatų stumdymas, žodinis pasi- kumščiavimas, pastangos iš anksto įsitemti būsimiems balsuotojams, kad, rinkimų kampanijai suintensyvėjus, būtų lengviau susimedžioti balsų. O lengviausia juk žmo- nės, jauciantis nepatinkant, kaip kitaip nepatenkin- tus valstybės valdymo eiga, patikti — kritikuojant dabartį ir žadant „medum bei pieną plaukiančią“ ateitį.

Taciau vienu atveju, atrodo, įvairios partijos Lietuvoje vis- gi sutaria: narystės NATO įstai-ga. Net anksčiau buvusio- ji opozicija dabar jau labai pa- lankiai kalba apie NATO ir nekritikuoja valstybės pastan- gų atlikti visus pasirušimus, kad 2002 metais Lietuva būtų pakviesta kandidatė. Tad ir užsienio lietuviams telieka pa- sekti tėvynės pavyzdžiu ir vi- somis pajėgomis įsijungti į tas pastangas: nuolat ir nenuils- tamai belstis į JAV valdžios duris šioje Atlanto pusėje, kad, balsavimo metu atėjus, Amerikos Atstovų rūmai — ir, žinoma, prezidentas su visu savo kabinetu — teigiamai pa- sisakytų už Lietuvos įjungimą į NATO.

Reikia tik pasidžiaugti, kad ir mūsų tarpe buvusieji tarpu- savio bendradarbiavimo šešė- liai pradeda trauktis į pa- gintis? Ar Marokas, gal Tunisai? Europos Rytuose taciau padėtis yra visai kitokia. Prisimenant Rusijos istoriją ir santykius su kaimynėmis, tokio saugumo čia nebūtų galima tikėtis. Ir todėl senatorius Daniel P. Moynihan, matyti, turėdamas omenyje Kaliningrado sritį, beveik pasipiktinęs pridūrė: „Jei į NATO prii- mame Baltijos valstybes, tai turėsime pareigą ginti te- ritorijas toliau į rytus negu vakarinės Rusijos sienos!“

Prie jo prisidėjo ir George F. Kennan, diplomatas ir istorikas, buvęs JAV ambasadorius Maskvoje ir Bel- grade, garsusis Amerikos „containment“ (sovietų su- laikymo) politikos autorius 1947 metais, pareikšda- mas: „NATO plėtra būtų klasikinė politikos klaida“. Tas pats Kennan buvo mūsų puolamas, kad jis tokia politika paliko Rytų Europą sovietų vergijoje truku- sioje net beveik 50 metų. Tai ilgas ir gudus laiko tar- pas, bet vis dėlto turime pripažinti, kad ta politika vis tiek Sovietų Sąjungą privedė prie sugriuvimo, o mus — prie nepriklausomybės, nors ir su dideliais materia- liniais bei moraliniais nuostoliais, bet be karo, gal net branduoliniu, ir tik su „dainuojančia revoliucija“. Bu- vęs senatorius Sam Nunn pareiškė: „Mūsų didžiausias saugumo ir politikos su Rusija tikslas yra gauti jos bendradarbiavimą dėl sunaikinimo ar bent sumažini- mo branduolinių ginklų, o NATO plėtra juos kaip tik padarys daugiau įtariais ir sumažins kooperavimą“.

Nors šiandien kai kurie JAV politikai mums ir mėgsta pataikauti, ir vis žada padėti įstoti į NATO, Rusijai siunčiami politiniai signalai yra tam visai priešingi.

B.d.

LIETUVA Į NATO — O RUSIJA?

ALEKSAS VITKUS

Nr.5

Tai buvo Vengrija, Lenkija ir dalis buvusios Čekoslo- vakijos — Čekų Respublika. Į ją dabar nori įsijungti ir Baltijos valstybės bei Slovakija, Slovėnija, Rumunija.

Kad JAV, dominuojanti NATO valstybė, negali ap- sispręsti, ar plėsti sąjungą dabar, ar vėliau, ar iš viso, matyti iš to, kad jau daug metų girdime įvairius NATO ir valstybių vadovų padrašinancius pareiš- kimus, bet ryžtingo politikos posūkio kaip nėra, taip nėra, o buvęs prezidentas Algirdas Brazauskas praše, kad Lietuva būtų priimta į NATO jau pačioje 1994 metų pradžioje. Išėjo priešingai, užuoat gavę teigiamą atsakymą, išgirdome apie taisybius metais su NATO pagalba sukurta kažkokią neaiškia „Partne- rystę taikai“, kuri į savo tarpą priėmė net Rusiją (!). Buvo pradėta kalbėti apie bendrus karinius mane- rus, tautos palaikymo misijas (plg., Serbija), informaci- jos pasikeitimas ir t.t. Buvo aiškiai matyti, kad Vaka- rai bijo ir Rusijos, ir taip pat politinio nepastovumo Rytų Europoje su galimu branduolinių-cheminių- biologinių ginklų panaudojimu.

Ar NATO plėsti, ar ne? Tas klausimas diskutuoja- mas jau daug metų, ir pareikšta visokių nuomonių

gintys? Ar Marokas, gal Tunisai? Europos Rytuose taciau padėtis yra visai kitokia. Prisimenant Rusijos istoriją ir santykius su kaimynėmis, tokio saugumo čia nebūtų galima tikėtis. Ir todėl senatorius Daniel P. Moynihan, matyti, turėdamas omenyje Kaliningrado sritį, beveik pasipiktinęs pridūrė: „Jei į NATO prii- mame Baltijos valstybes, tai turėsime pareigą ginti te- ritorijas toliau į rytus negu vakarinės Rusijos sienos!“

Prie jo prisidėjo ir George F. Kennan, diplomatas ir istorikas, buvęs JAV ambasadorius Maskvoje ir Bel- grade, garsusis Amerikos „containment“ (sovietų su- laikymo) politikos autorius 1947 metais, pareikšda- mas: „NATO plėtra būtų klasikinė politikos klaida“. Tas pats Kennan buvo mūsų puolamas, kad jis tokia politika paliko Rytų Europą sovietų vergijoje truku- sioje net beveik 50 metų. Tai ilgas ir gudus laiko tar- pas, bet vis dėlto turime pripažinti, kad ta politika vis tiek Sovietų Sąjungą privedė prie sugriuvimo, o mus — prie nepriklausomybės, nors ir su dideliais materia- liniais bei moraliniais nuostoliais, bet be karo, gal net branduoliniu, ir tik su „dainuojančia revoliucija“. Bu- vęs senatorius Sam Nunn pareiškė: „Mūsų didžiausias saugumo ir politikos su Rusija tikslas yra gauti jos bendradarbiavimą dėl sunaikinimo ar bent sumažini- mo branduolinių ginklų, o NATO plėtra juos kaip tik padarys daugiau įtariais ir sumažins kooperavimą“.

Nors šiandien kai kurie JAV politikai mums ir mėgsta pataikauti, ir vis žada padėti įstoti į NATO, Rusijai siunčiami politiniai signalai yra tam visai priešingi.

PASKUTINĖ PRAŠYMŲ PADAVIMO DIENA — BALANDŽIO 30

Imigracijos tarnyba praneša

Imigracijos tarnyba (INS) praneša, jog paskutinė prašymo legalizavimui padavimo data — balandžio 30. Kovo 26 d. INS pateikė naujusius nurodymus dėl įstatymo 245(i). Svarbiausias nurodymas — prašymas legalizavimui turi būti išsiųstas ne vėliau balandžio 30 d. (pašto antspaudas).

Taip pat Imigracijos įstaiga pabrėžia, kad imigrantai, pateikę prašymus iki balandžio 30 d., turės įrodyti, kad jie buvo JAV 2000 m. gruodžio 21 d. Šių įrodymų nereikia siųsti su dabar siunčiamu prašymu — tai reikės padaryti vėliau, kai pateiksite prašymą legalizavimui. Jei negalėsite įrodyti, kad tą dieną buvote JAV, INS priims įrodymus, kad buvote JAV prieš ar po tos datos. Šie dokumentai padės jums įrodyti fizinį buvimą JAV: vairavimo teisės arba asmens tapatybės įrodymo dokumentas (ID), ligoninių sąskaitos, mokyklų ar kolegijų dokumentai, pajamų mokesčių dokumentai, nuomos, paslaugų ar kitų mokesčių dokumentai, asmeniniai čekiai, darbovietės čekiai, kredito kortelių sąskaitos.

Čikagos INS įstaiga balandžio 30 d., pirmadienį, bus atidaryta iki vidurnakčio, kad galėtų priimti kuo daugiau prašymų. Šie prašymai gali būti pateikti ir be I-485 aplikacijų.

Taip pat INS praneša, kad valetijų departamentas išsiuntė beveik 300,000 pranešimų dėl V tipo vizų, nors šios vizos dar nesuteikiamos. Kad gauti šią vizą, asmuo turi būti legalus nuolatinio JAV gyventojų sutuoktinis arba nevedęs vaikas, kuris yra

pateikęs prašymą legalizavimui iki 2000 m. gruodžio 21 d. ir jau laukia eilėje mažiausiai 3 metus.

Kas gali būti šeimos sponsoriumi?

Šeimų susijungimas yra pagrindinis imigracijos būdas į JAV. Šis procesas padeda šeimoms likti kartu, stiprina šeimų ryšius. Daugiau nei pusė į JAV imigruojančių — apie 460,000 — yra imigruojantieji susijungiant šeimoms. Šiai imigrantų grupei priklauso sutuoktiniai, vaikai ir tėvai.

Kas gali atvykti į JAV susijungiant šeimoms?

Yra dvi kategorijos asmenų: pirmajai priklauso sutuoktiniai, nevedę vaikai ir JAV piliečių tėvai. Šios kategorijos asmenims vizų skaičius nelimituotas ir vizos gavimo laikas yra maždaug 1,5 metų. Šios kategorijos nelimituotų vizų kiekvienais metais yra išduodama maždaug 235,000. Antrajai kategorijai priklauso kiti giminaičiai — suaugę vaikai, JAV piliečių broliai bei seserys, taip pat nuolatinio JAV gyventojų sutuoktiniai ir nevedę vaikai. Šiai kategorijai priklausančioms giminaičiams vizų skaičius yra limituotas. Jų kiekis neviršijamas 226,000 per metus. JAV taip pat limituoja vizų skaičių kiekvienai šaliai atskirai — vienai šaliai yra skirta ne daugiau 25,600 vizų.

Daugiau informacijos galite gauti kreipdamiesi į Illinois Coalition for Immigrant and Refugee Rights, 36 S. Wabash, Suite 1425, Chicago, IL 60603. Tel. 312-332-7360.

Medžiagą pateikė Socialinių reikalų tarnyba.

Skyrelį parengė Dalia Badariene

AR ATSIRAS SKOLINTŲJŲ KULTŪROS IR ŠVIETIMO CENTRUI?

Išėjusios kultūrininkams turbūt žinomas vilnietis poetas, esėistas, literatūros kritikas Vaidotas Daunys, Lietuvos Atgimimo pradžioje — 1989 m. įsteigęs ir redagavęs nuo sovietinių dogmų atsiribojusį, kultūros ir meno žurnalą *Krantai*, atkūręs, J. Keliočio redaguotą ir okupacinės valdžios 1940 m. uždraustą, žurnalą *Naujoji Romuva*, išleides savo poezijos ir esėistikos knygų, ir lietuvių kalbą išvertęs sovietinės valdžios atstumto poeto Osipo Mandelštamo, Šv. Pranciškaus Asyžiečio ir kitų autorių kūrybos. Kultūrinei veiklai ir spaudai remti V. Daunys įsteigė pelno nesiekiančią kultūrinę organizaciją — fondą „Regnum“. Deja, 1995 m. vasarą Pasaulio lietuvių sporto žaidynių proga Vingio parke vykusiame balionų šventėje iškritęs iš gondolos, V. Daunys žuvo. Liko žmona ir penki vaikai, kurių vyriausiajam sūnui Augustinui — dabar 17, o mažiausiajam dukrelei Kotrynai — tik šešeri metai.

V. Daunio bendraminčių pastangomis ir dabar tebeina žurnalai *Krantai*, *Naujoji Romuva*, o žmona Raimonda, rūpindamasi savo vaikų ateitimi, kartu tęsia ir įgyvendina savo vyro Vaidoto subrandintą

idėją — Vilniaus miesto rajone, kur didelę dalį gyventojų sudaro lenkai, rusai, kitų tautų žmonės, įkurti lituanistinės, krikščioniškos krypties mokyklą, kuri taptų švietimo ir kultūros centru.

Panaudodama banko paskolas ir nuosavą lėšas, gaunamas iš Žvėryne nuomojamo nuosavo namo, Raimonda Daunienė jau pradėjo įgyvendinti šį savo vyro sumanytą projektą. Kadangi banko paskolų galimybės išsemtos, pritrūko lėšų švietimo ir kultūros centrui statyti ir įrengti. Įspūdį ir pagarbą kelia tai, kad R. Daunienė šiam projektui prašo ne aukų, bet tik paskolos naudingomis, palankiomis sąlygomis. Bet plačiau apie tai tegul paaiškina pati R. Daunienė:

— Su bendraminčiais įsivaizduojame sostinės Santariskų-Jeruzalės rajone būsimą privačią mokyklą kaip nedidelį, bet svarbų lituanistinį kultūros ir švietimo centrą, siekiantį gero mokinių išlavinti, atitinkančio pažangius mokymo bei dorovinio ugdymo būdus (metodus), susietus su naujaisiais informacijos technikos pasiekimais, — aiškina R. Daunienė. — Mokyklos bendruomenės santykių kultūra, kūrybiškumas taps

Š.m. sausio 20 d. Washington, DC, prezidento George W. Bush inauguracijos pokilyje. Iš kairės: JAV LB Krašto valdybos įstaigos Vašingtone vedėja Audronė Pakšienė, JAV Energijos sekretorius Spencer Abrams, kuris su malonumu prisiminė bei įvertino LB darbus, ypač Jono Urbono iš Detroito pažintį, Jane Spencer ir dr. Mykolas Pakštys, Amerikos Lietuvių respublikonų federacijos vicepirim.

pagrindu kurti kūrybingą draugišką aplinką tarp mokinių ir mokytojų. Dėmesys lietuviškai kultūrai, kūrybai padės formuoti sąmoningai, pilnavertę, patriotiškai subrendusius asmenybei. Juk ilgai nešėme sovietinės okupacijos primetą, rytų slavų slegiančią įtaką. Papildomas etninis, meninis — estetiškas, muzikinis, religinis auklėjimas ir mokymas padėtų kūrybiškumui ir dvasingumui.

As, būdama smuikininke, turėdama koncertines atliktas bei aštuonerių metų pedagoginę patirtį, kartu su kitais mokytojais, dėstytojais, stengiuosi vaikams atverti muzikalumo pradžią, kurti menų derinimo, sujungimo (sintezės) erdvę, apie kurią svajojo ir kurią kūrė Vaidotas Daunys. Šios mokyklos tikslas — skatinti auklėtinius tapti veikliais kultūrinio gyvenimo dalyviais, ugdyti visapusiškai išprususią, kitų nuomonę gerbiančią (tolerantišką), asmenybę, ugdyti, šiuo metu daug kur „nebeįmaningus“, patriotiškumo ir pilietiškumo, meilės tėvynei jausmus, tikėjimą, pagarbą tautinėms vertybėms. Šiais humanistiniais idealais gyveno, apie juos mąstė, stengėsi kurti ir Vaidotas.

Šiandieninė Lietuvos valstybė ir jos mokyklas apėmusi krizė nepajėgi mokytojams, dėstytojams sudaryti pakankamai geras sąlygas dirbti laisvai ir kūrybiškai, nors pasiaukojančių pavyzdžių turime. Tačiau privati iniciatyva geriausiai išlaisvina žmogų, jo darbą, mąstymą. Galvodami apie mūsų jaunimą po 10-15 metų, veikti turime jau šiandien. Laukdami ir neveikdami, daug prarasime.

Šiandien mano ir bendraminčių kuriamos mokyklos projektas jau tampa tikrove. Praėjusių metų pabaigoje Vilniaus savivaldybė paskyrė žemės sklypą šios mokyklos — būsimos švietimo ir kultūros centro statybai. Pradėtas detalus sklypo planavimas, pažymint mokyklos ribas.

Kuo naudingas Vilniui ir jo žmonėms šis projektas? Pirmiausia — steigiamą naują, lituanistinę mokyklą Vilniaus Jeruzalės rajone, kurio etninė sudėtis marga — daug lenkų, rusų, kurie nori savo vaikus mokyti lietuviškoje mokykloje. Šis rajonas dabar sparčiai auga, o valstybė, savivaldybė nepajėgia jau daugiau nei 10 metų pastatyti naujos mokyklos. Nuo sovietinių laikų čia yra tik viena trikalbė (lenkų, rusų, lietuvių) pasėnusi, stipriai perpildyta mokykla.

Antra — mūsų naujoji mokykla taps švietimo ir kultūros centru šiame istoriniame Jeruzalės rajone, ne tik mokyklos bendruomenei, bet ir to rajono gyventojams, ypač jaunimui. Mokykla ypač stengsis priglauti, mokyti ir auklėti

Raimonda Daunienė.

elgetaujančius, nesimokančius ir nusikaltimus linkusius gatvės vaikus.

Trečia — būsimoji valgyklavinė „Regnum“ laisvadėnias bus naudojama vaikų kultūriniais poreikiams su muzikine, folklorine, teatine ir kita menine veikla, sportu, sveika mityba.

Mokyklą statysime keturiais arba penkiais tarpsniais, per 4-5 metus. Maždaug po mėnesio pradės veikti 50 vietų vaikų darželis, kitais metais — pradinė mokykla ir t.t. Kiekvienais metais, kiekvienam tarpsniui pritrūks maždaug po 50,000 dolerių. Nemažą dalį pinigų gausiu banko paskola. Bet šiuo metu, pradėdamas veiklą, trūkstą 30,000 dolerių. Turu vilties, kad iš užsienio lietuvių ar jų organizacijų bei fondų bus suteikta šiai sumai paskola 1,5 arba 2 metams su 12 procentų metinių palūkanų, kokias moka mūsų bankai. Paskolos susitarimas būtų notariškai patvirtintas. Pinigų iš užsienio lietuvių jokių būdu neprasau dovanai, nes jaučiu nepatogumą ir gėdą už daugelį savo tautiečių, nesąžiningai pasiėmusių su jais skirtą paramą iš Amerikos ir kitų šalių. Garantų minėtai paskolai (30,000 dol.) galėtų būti mano asmeniniai, privatus namas Vilniaus centre.

Kuo galėtų būti naudinga ši investicija užsienio lietuviams? Pirmiausia, nemažomis palūkanomis. Skolintojai taptų garbingais mokyklos steigėjais. Prie mokyklos pastatius bendrabutį, vasarą jį bus galima panaudoti iš Amerikos ar kitų šalių atvykstančių lietuvių, pirmiausiai skolintojų, pigiausiai apgyvendinimui šioje gamtovaizdžiu turtingoje, vietovėje (bus su tvarkytas greta esantis nedidelis ežerėlis, medžių gojai). Veiks geros, sveikos mitybos kavinė, teritorija turės savo apsaugą. Įvairiems renginiams bus salė.

Jei susilauksiu paskolų, tai būtų gera investicija į Lietuvos švietimą ir kultūrą, į sunkaus, problematiško Vilniaus miesto rajono lituanizavimą.

Pradėdamas projektą, prieš kelis metus jau sulaukiau paramos — paskolos namo re-

monto darbams iš Čikagoje gyvenančio dr. Lino Sidrio. Greitu laiku žadu skolą pradėti grąžinti. Kitas malonus žmogus — tai iš Australijos į Lietuvą grįžęs Vytautas Anišlis, taip pat man yra suteikęs paskolą namo statybos darbams užbaigti. Pusę šios paskolos jau grąžinau ir šiemet žadu baigti grąžinti. Pradėjus veikti mokyklai, paskolas grąžinsiu iš jos veiklos.

Tiesa, prieš kelis mėnesius kreipiausi į JAV Lietuvių, o taip pat į Tautos fondus. Atsakymų dar nesulaukiau, tačiau įsivaizduoju, kad prašančių yra visada daugiau, negu pinigų, tad vilties nedaug. Be to, kiek sužinojau, Lietuvių fondas paskolų neteikia, tik skiria lėšas.

Iš anksto nuoširdžiai dėkoju už galimą paramą įvairiomis formomis, — baigė R. Daunienė ir nurodė savo adresą Vilniuje: Išruties 20-37, Vil-

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamie stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

773-585-9500

nus 2003, Lietuva, tel. 70-79-44.

Vilniaus Banko Vilniaus filialo kodas 260101777. Pelną nesiekiančios viešosios įstaigos „Regnum“ (kuriai Raimonda Daunienė vadovauja po vyro mirties, atsiskaitomąji sąskaita tame banke: užsienio valiuta Nr. 57089236, litais — 4700150.

Parengė Algimantas A. Naujokaitis

• **Panevėžys.** Kovo 26 d. G. Petkevičaitės-Bitės apskrities bibliotekos galerijoje gyd. Birutė Žemaitytė pristatė savo naująją knygą „Kryžiaus kelias aplink Lietuvą“. Dalyvavo vysk. J. Preikšas, kan. Br. Antanaitis, kun. V. Masys. Va-

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 220-5761
HOME (708) 425-7100
MOBIL. (773) 580-4395

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas vertui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaide

Reikalingi daiktai su patyrimu Amerikoje.
Privalo turėti automobilį. Darbas šiaurės-vakarų rajonuose. Tel. 847-908-9109 vakare nuo 8 - 10 val. Susikabėsite angliškai, rusiškai.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

kare prisimintas ir kunigas Alfonsas Lipniūnas. Kovo 28 d. pagerbta šio krašto didžioji altruistė rašytoja Gabrielė-Petkevičaitė-Bitė. Jos jubiliejinį 140-ųjų gimimo metinių progą surengtoje konferencijoje dalyvavo vysk. J. Preikšas ir mons. J. Antanavičius.

• **Biržai.** Kovo 19-20 d. Pedagogų švietimo ir raidos centre seminarą tikybės mokytojų vedė svečias iš Vokietijos Manfred Pleus. Kovo 31-balandžio 1 d. gavėnios rekolekcijoms „Dievo gailėstingumo šventimas“ vadovavo kun. Alodonas Gudaitis, SJ. Rekolekcijos taip pat vyko Biržų parapijų priklausančioje Medėikių koplyčioje ir Biržų aptarnaujamose Geidžiūnų parapijoje bei Nausėdžių koplyčioje.

45 Sezoną

LIETUVIŲ OPERA

kviečia visus į Donizetti

MEILĖS ELIKSYRĄ

J. Sterling Morton East High School Auditorium Theatre
2423 South Austin Blvd., Cicero, Illinois.

Sekmadienį, Balandžio 29, 3:00 v.p.p.

Bilietus galima įsigyti SEKLYČIOJE
2711 W. 71st. St, Chicago IL

Dirigentas
Alvydas Vasaitis

Režisierius
Elgijus Domarkas

Adina
Nida Grigaliūčiūtė

Giannetta
Liana Kopūstaitė-Pauletti

Nemorino
Edgaras Prudkauskas

Belcore
Laimonas Pautienius

Doctor Dulcamara
Sigitas Diras

2001 m. kovo mėnesį švenčiant mokytojų Juozo ir Marijos Placų vedybą 62-ąją sukaktį, o taip pat vaikaičės Jūlytės Placaitės sužadėtuves, niekas nesitiko, kad balandžio 15 d. šeimos ratelyje maloniai šventės Velykas, tos pat dienos vakare Juozas Placas bus pašauktas Amžinyben. Iš k. sėdi duktė Laima ir jos vyras Harry Booth, Marija Placienė, Juozas Placas, marti Aldona ir sūnus Gintaras Placai. Stovi — vaikaičiai: Rebecca Booth, Petras Placas, Krista Placaitė, marčios brolis Viktoras Kelmelis, marčios motina Bronė Kelmelienė, Andrius Kudirka ir vaikaičė Jūlytė Placaitė.

A. A. JUOZAS PLAČAS

1910.III.19-2001.IV.15

Žmogui gyvenime tenka pasirašyti daugybę įvairių sutarčių bei kontraktų. Pildymas pajamų mokesčių lapus valdžiai, pasirašai, kad visa informacija yra teisinga. Atidarydamas sąskaitą ar imdamas paskolą banke, pasirašai sutartį su banku. Prieš operaciją ligoninėje pasirašai sutartį su gydytoju. Pasirašai sutartį su kontraktoriumi, pavesdamas jam atlikti savo namo pataisymus, arba su advokatu, kai tenka ginti savo teises. Tačiau, ateidamas ir ši pasauli, nei vienas nepasirašo jokios sutarties, kurioje būtų išaiškinta kokią gyvenimą turėsime šiame pasaulyje.

Jei galėtume pasirašyti sutartį su Dievu, kurioje Dievas pasiūlytų žmogui gyventi iki 91-nerių metų amžiaus, iš jų 62-jus metus su malonia ir sumania žmona, užauginti du puikius vaikus, 25-rius metus džiaugtis vaikaičiais, iki gyvenimo pabaigos dirbti maloniausią širdžiai darbą, o paskutinę savo gyvenimo dieną pradėti šv. Mišiomis, priimti Komuniją ir likusią popietę

praleisti savo šeimos tarpe linksmindamasis, gerai pavalgydamas, padainuodamas... Paskui, vakare pareiti namo ir numirti. Manau, kad nedaugelis skystųsi tokiu kontraktu ir kiekvienas jį pasirašytų...

Juozas Placas nepasirašė jokio popierinio kontrakto su Dievu, bet Aukščiausias palaiminimo jį visais čia paminėtais atvejais: ilgu amžiumi, pavyzdinčia žmona, gerais vaikais, vaikaičiais ir mokytojo darbu, kurį nuoširdžiai mylėjo. Dievas leido jam labai linksmiai praleisti paskutinę savo gyvenimo dieną. Net parinko tam didžiausią visiems krikščionims šventę — Velykas.

O gal Juozas Placas ir pasirašė kokią kontraktą su Dievu, bet tai nebuvo joks popierinis dokumentas. Tas kontraktas buvo jo stiprus tikėjimas į mūsų Išganytoją Jėzų Kristų ir parašą jis nešiojo savo širdyje. Pagal tą kontraktą Juozas Placas turi amžiną gyvenimą Dievo karalystėje.

Šį vakarą, atsisveikindamas su Juozu Placu, prisegsiu jam mažą auksinį kryželį, kurį

daug metų nešiojau švarko atlape ir pakartosi jo sukurtą maldą, kurią savo paskutinę gyvenimo dieną apsuptys mylimos šeimos kalbėjo:

„Kristaus Prisikėlimo šventėje susirinkome gražiam gamtos kampelyje pasivaikinti, pasidalinti šventiškomis mintimis ir šeimyniškomis temomis. Džiaugiamės, kad Dievas leido vėl mums susirinkti ir praleisti šią gražią popietę prie turtingai paruošto stalo ir gražių margučių.“

Neužmirštame ir tų, kurie jau negali su mumis kartu dalyvauti, nes jie jau mel-džiasi už mus Dievo karalystėje.

Dieve, sotink mus dovano-mis, kurias paruošė darbščios šeimnininkės ir leisk dar ateityje mums sveikiems vieni kiti-tais pasidžiaugti, ypač, kad mūsų jaunimas galetų sek-mingai baigti mokslo metus ir pasidžiaugti ateinančia vasa-ra.

Prisikėlęs Kristau, laimink mus ir mūsų artimuosius, kurie jau yra Tavo globoje.“

Velykų vakarą a.a. Juozas Placas su šia malda savo švarko kišenėje išėjo Viešpaties Dievo amžinon globon.

Viktoras Kelmelis

PEDAGOGAS JUOZAS MASILIONIS

1914-2000

Juozas Masilionis.

Nors Juozą Masilionį arti-mai pažinojau, tačiau apie jį ir jo veiklą, norėdamas išsamiau parašyti, iš savo archyvo sten-giausi surinkti visą turimą medžiagą. Man po popierius besikapstant spaudoje pasiro-dė rašiniai apie atsisveikini-mą su juo ir laidotuvių apei-gas. Pamačiau, kad man ne-reikia rašyti apie tai, kas ką pasakė, bet apie darbus, ku-riuos J. Masilionis atliko.

Rašinio kryptį keisti paska-tino ir Kristinos Lapienytės — „Juozas Masilionis — pedago-gas ir lietuvių kalbos vado-

vėlių autorius“, magistratūros darbas, 92 psl., labai kruopš-čiai parengtas, Čikagą pasie-kęs vienas egzempliorius. Gaila, kad jis keletą dienų pavėla-vo ir J. Masilionis jo nebe-matė. Man jį laikinam panau-dotumui davė Pranė Masilio-nienė. Su tuo darbu susipaži-nęs, pradėjau galvoti. Jeigu Lietuvoje jis ir jo veikla yra pasirenkama magistratūros darbu, tai reikia, kad jis bu-vo per didelis, kad būtų gali-ma atsisveikinti pasakytais žodžiais jo asmenį ir jo darbus aprašyti.

Juozas Masilionis gimė 1914 m. kovo mėn. 4 d. Panevėžio apskr., Pajuosčio — Kulbių dvare, Miežiškių parapijoje. Augo Vareikių kaime, Suba-čiaus valsčiuje. Lituanistas, pedagogas, istorikas, žurnalis-tas ir knygų autorius. 1925-1933 m. VDU Kaune studijavo lietuvių literatūrą, kalbą ir pedagogiką. 1940 m. baigė Vilniaus universitetą. 1939-1944 m. Joniškio girin. mokytojas. 1945-1949 m. mokytojo Re-gensburgo, Scheinfeldo, ir Se-ligenstadto lietuviškose gim-nazijose. Reikėjo didelio pasi-ryžimo Seligenstadto gimnazi-jos mokytojauti. Kadangi Se-ligenstadto gimnazija lietuvių kalbos mokytojo neturėjo, tai

jis iš Scheinfeldo į Seligen-stadtą traukiniu važinėjo. Kas tuos laikus dar atsimeina — tai tuomet traukiniu važinėti didelio malonumo nebuvo. Nes vagonų languose, didžiūmoje dar nebuvo stiklų. O ir šiaurinės Bavarijos žiemos, gana šaltos, buvo. Be to, pakelyje žilpus, dažniausiai sėdimos vietos nebebūdavo. Man teko kartu su plk. Žilium, iš Hanau žiemos metu, ant „bumperių“ iki Wiurcburgo stovėti.

1952-1953 m. direktoriaus B. Babrausko buvo įtrauktas į Čikagos aukštesniąją lituanis-tinę mokyklą (ČALM) mokyto-ju, kur išdirbo iki mokslo metų pabaigos. Nuo 1955 m. rudens ČALM mokytojas, nuo 1961 m. direktorius. Nuo 1964 m. LB Čikagos apylinkės Švie-timo komisijos narys ir viena kadenciją pirmininkas, 1965-1991 m. Švietimo komisijos narys ir viena kadenciją pir-mininkas. Švietimo tarybai nuo 1967 m. pradėjus organi-zuoti mokytojų studijų savai-tes Dainavoje (prie Manches-ter, Michigan), kasmet jose dalyvavo, skaitydamas paskai-tas, dėstydamas jaunimui lie-tuvių kalbą. Iš 23 savaičių, vykusių Dainavoje 1967-1991 m., trylikai jų vadovavo. Spau-dose bendradarbiavo nuo 1931 m. Pirmieji jo straipsniai ir korespondencijos pasirodė „Panevėžio bals“, o 1932 m. gegužės mėn. 21 d. — 429 nr. išspausdinta „Meno kuopos“

PALAIDOJOME A.A. LIDIJĄ KURAITYTĘ-JAKOVICKIENĘ

Vieniša, be šeimos, be arti-mųjų, Lidija praleido pasku-tinius 4 metus Glenshire slau-gos namuose. Ją nuolat lankė ir ja rūpinosi Bužėnai, o suzi-nojusios, ir Lietuvos Dukte-rys; daugiausia Joana Krutu-lienė, Valė Plepienė ir Janina Jarašienė. Ji labai džiaug-davosi jų atsilankymu ir išly-dėdavo ašarų pilnomis akimis.

Jos padėtis buvo labai ap-gailėtina, nes priežiūra šiuose namuose buvo ypatingai blo-ga. Nors lankytojos atnešdavo jai reikalingiausių dalykų, jie vėliau kažkaip išnykdavo iš jos kambario ir ji vėl kentė bejėgę ir viena. Mirė sulauku-si 90 metų amžiaus. Nebuvo kam rūpintis jos laidojimu ir tik po ilgų pastangų (tolimi gi-minaičiai atsisakė bet kuo rūpintis), pavyko Joanai Kru-tulienėi išgauti jos kūną. Ji buvo sudeginta. Jos pelenų urna patalpinta Lietuvių Tauti-nių kapinių taip vad. Kolum-binijume. Taigi, kovo 5 d. susi-rinkome nedidelis būrelis se-sių ir ponai Bužėnai į Švč. Mergelės Marijos Gimimo pa-rapijos bažnyčią Marquette Parke, kur kun.Rimantas Gu-delis aukėjo šv. Mišias už jos sielą palydint vargonais ir gražių giedojimu (ačiū muz. Sokui). Paskui vaziovome į Lietuvių Tautines kapines, kur kun. R. Gudelis pašven-tino urną, pasimeldė. Sesė Ja-nina Mikutaitienė paskaitė la-bai gražų atsisveikinimą, pa-giedojome „Marija, Marija“. Prie urnos padėjusios gėlių pintinėle, grįžome į „Sekly-cioje“ papietavome. Ten, kas

kiek žinojo apie velionę, pa-pasakojo. Apie jos spalvingą gyvenimą gal kas daugiau ga-lės parašyti, nes mums buvo žinomas tik vienas kitas jo fragmentas.

Pagarbiai ir gražiai buvo su-ruoštas jai paskutinis patar-navimas. Tegu ilsisi a.a. Lidi-ja Amžinuose Dievo namuose!

Irena Gelažienė

ATIDARYTI SENELIŲ NAMAI

2000 m. gruodžio 31 d. Mari-jampolės Šv. Vincento parapi-joje atidaryti nauji senelių glo-bos namai. Iškilmės dalyvavo Seimo nariai A. Rimas ir J. Olekas, Marijampolės apskrities viršininkas J. Šceponis, Marijampolės savivaldybės meras V. Brazys, kiti svečiai.

Šiais senelių namais buvo užbaigtas prieš 11 metų pra-dėtas kurti šiuolaikinis Šv. Vincento parapijos centras, taip pat apimantis kleboniją, šarvojimo koplytėlę, vyskupi-jos bei parapijos Caritas būstinę, vargingai gyvenančių šeimų valgyklę ir svetainę. Parapijos centre šiuo metu darbuojasi 11 asmenų. Globos namuose gyvena 8 seneliai, ateityje ketinama įkurdinti dar 13. Gevenamąjį plotą se-neliams parapija suteikia nemokamai, jų išlaikymą fi-nansuos savivaldybė. Senelių namus taip pat remia privati-s asmenys, tarp kurių paminė-tinas ūkininkas V. Žar-nauskas, nuolat aprūpinantis šiuos globos namus mėsa.

DRAUGAS, 2001 m. balandžio 25 d., trečiadienis

5

Su giliu liūdesiu pranešame, kad po ilgos ir sunkios ligos 2001 m. balandžio 23 d. mirė mūsų mylima Sesuo ir Teta

A. † A. BRONĖ URBUTYTĖ AUGUSTAUSKIENĖ

Velionė gimė 1909 m. kovo 4 d. Kalnėnų kaime, Jurbarko valsčiuje. Amerikoje išgyveno daug metų.

Nuliūdę liko: sesuo Viktorija Urbutytė-Butkienė, dukterėčia Joana Danutė Butkutė, sūnėnas Rimantas Juozas Sabataitis su šeima; giminės: Algis Urbutis su šeima, Izabelė Urbutytė-Oksienė; giminės Lietuvoje: Birutė, Kotryna ir Elena Sabataitytės, Remigijus ir Virgilijus Urbutai.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, balandžio 26 d., nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Becvar-Lack & Sons laidojimo namuose, 6541 S. Kedzie Ave. Laidotuvės penktadienį, balandžio 27 d. Iš laidojimo namų 9 v.r. velionė bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, kurioje 9:30 v.r. bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji.

Laidotuvių direkt. Lack & Sons Funeral Home.
Tel. 773-434-1700.

Su giliu liūdesiu pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 2001 m. balandžio 19 d. tragiškai zuvo

A. † A. VANDA IR ANTANAS GRUZZDŽIAI

Velioniai bus laidojami balandžio 27 d. St. Pete Beach, Floridoje. Prašome Antaną ir Vandą prisiminti maldoje.

Romas ir Ramutė Bartuškaitė

„DRAUGAS“ lietuviybės švyturys ir sargas!

„AKADEMIJOS“ PARODOSE — ATMINTIS IR IEŠKOJIMAI

Vilniaus dailės akademijos galerijoje „Akademija“ veikė grožinio grafiko Vlodo Liatuko darbų paroda „Lietuva mano“ bei jaunos tapytojos Neringos Kulokaitės paveikslų ekspozicija.

Kovo 11-ajai skirtose paro-doje V. Liatukas pristatė pen-kioikos metų savo kūrybą — ciklus bei triptikus, iprasmi-nančius Lietuvos istoriją nuo Sibiro tremčių iki šių dienų. Ciklas „Palydos“ atspindi po-kario nuotaikas, „Himnas Lie-tuvai“ liudija apie dvidešim-tojo amžiaus įvykius, o „Lietu-va mano“ skiriami paskuti-niajam dešimtmeciiui. Triptike „Tėvų žemė“ autorius nostal-giškai prisimena kaimą, „Ap-mastymuose“ mini Pirtiepių tragediją.

Pasak dailėtyrininkų, V. Liatukas nebando iliustruoti įvykių — jam svarbiau iš-reikšti žmogaus dvasinę būse-ną bei patirtį, todėl jo kūry-boje gausu metaforų, alegori-jų, simbolių. Kurdamas savitą simboliką, autorius kartu kreipia dėmesį į techninę raiš-ką — pasitelkia grafikoje retai naudojamas rezervoza bei la-viso technikas, kurios dar-bams teikia papildomo jautrumo, švelnius toninius perėjim-us. Juodai baltus grafikos lakštus galima laikyti tiek is-toriniais, tiek meniniais liudi-jimais.

Vilniaus dailės akademijos studentė N. Kulokaitė ekspoa-navo savarankiškus, neakade-minius darbus, kuriuose ryš-kios impresijos, žaismas for-momis, spalvomis, atspindžiais, šešėliais. Remdamasi gamtos, miestų vaizdais, auto-rė stengiasi apčiuopti jų esmę, išvėgti gilesnius dalykus. Iš paveikslų išsiskiria „Tiltų“ se-rija — tiltas čia yra ne žmo-pat iš jos, po gedulinių šv. Mišių, buvo nulydėtas ir palai-dotas Šv. Kazimiero, lietuvių kapinėse.

Juozas Zygas

rės su vaikais susidurti. Nes užsieniečiai darbininkai: ru-sai, ukrainiečiai, lenkai, italai ir kiti, buvo suaugę vyrai ir moterys, be šeimų. Tik lietu-viai, latviai ir estai buvo su šeimomis. To alijantai nebuvo numatę. Ir jų planuose nebuvo numatyta, kad reikės ir mo-kyklas turėti. Stovyklų direk-toriai ne vieną sykį sakė, kad stovyklos be vairuotojų, virė-jų, maisto dalintojų ir raš-tininkų negali apsieiti. Tačiau be mokytojų ir dirigentų ap-sieis! Ypač UNRRA vienintelį tikslą teturėjo — galimai greičiau žmones į kilmės kraštus sugrąžinti. Bet susidūrę su pa-baltiečiais pamatė, kad nebus taip lengva juos į namus sugrąžinti.

J. Masilionis buvo vienas iš tų užsispyrėlių. Tokiu būdu 1946-1947 m. Scheinfelde rotatorium buvo išspausdintos trys dalys „Lietuvių literatū-ras“ vadovėlio keliomis laido-mis. 1959 ir 1960 m. išspaus-dino „Lietuvių literatūros“ va-dovėlio III ir IV dalis (aukš-tesniosios lituanistinės mo-tyvos 7 ir 8 klasėms; I ir II dalis — 5 ir 6 klasėms parašė D. Velička). III dalies naują laidą išleido 1970 m., o IV dalį „Lietuvių literatūros 7“ vardu išleido 1977 m. Pakeitus lite-ratūros programą, „Lietuvių literatūros 5“ vadovėlį parašė su V. Augulyte 1978 m., o „Lietuvių literatūros 8“ va-dovėlį su V. Augulyte ir Rimu Černium 1977 m. Lietuvių kalbai mokyti 1965 m. išspausdinti jo parašyti Lietu-vių kalbos pratimai (7 ir 8 kl.); sulaukė kelių laidų. 1985 m. buvo išleista jo parašyta „Lie-tuvių kalbos sintaksė“. Ši sin-taksė, ypač spaudos žmonėms yra labai naudinga.

1963-1990 m. globojo 28 ČALM metraščius. Su redak-cine komisija (A. Rukutis, A. Vadopalas, P. Žilya) 1963 m. suredagavo „Panevėžio mono-grafiją“, kurioje yra 9 jo pa-ties straipsniai. Atskiriomis knygomis yra išėjusios dvi J.

Masilionio parašytos istorijos: ČALM 25 m. istorija „Lietu-vybės švyturys“, 1981 m. „Pa-saulio lietuvių“ yra išspaus-dinta „Amerikos lietuvių mo-tyvų sąjungos 35 m. veiklos apžvalga“ (1985, nr. 4) ir „25 metai mokytojų, tėvų ir jauni-mo studijų savaitėms“ (1991, nr. 11). Nuo 1986 m. būda-mas Lietuvių istorijos d-jos pirmininku daug prisidėjo prie savo buvusio mokinio Ta-do Navicko „Alytaus“ mono-grafijos apipavidalinimo ir iš-leidimo. Taip pat didelėmis jo pastangomis buvo surasti spaudos draudimo laikais ėju-sio „Varpo“ komplektai ir 1989 m. penkiose tomuose per-spausdinti (paruošė J. Masi-lionis, A. J. Rackauskas ir L. Kairys).

Nuo 1979 m. buvo Pedagogi-nio lituanistikos instituto lek-torius. Lietuvių Encikl., XXXVI, 374-375. Reikia pa-sidžiaugti, kad prel. Juozo Prunskio 1999 m. „Mokytojo premija“ buvo paskirta tikrai nusipelnusiui kandidatui Juozui Masilioniui. O prel. J. Prunskio 2000 m. „Pasizymė-dalis — 5 ir 6 klasėms parašė D. Velička). III dalies naują laidą išleido 1970 m., o IV dalį „Lietuvių literatūros 7“ vardu išleido 1977 m. Pakeitus lite-ratūros programą, „Lietuvių literatūros 5“ vadovėlį parašė su V. Augulyte 1978 m., o „Lietuvių literatūros 8“ va-dovėlį su V. Augulyte ir Rimu Černium 1977 m. Lietuvių kalbai mokyti 1965 m. išspausdinti jo parašyti Lietu-vių kalbos pratimai (7 ir 8 kl.); sulaukė kelių laidų. 1985 m. buvo išleista jo parašyta „Lie-tuvių kalbos sintaksė“. Ši sin-taksė, ypač spaudos žmonėms yra labai naudinga.

Užbaigai reikėtų paminėti, didelės apimties Juozo Masi-lionio darbą — tai „Lietuviš-kasis švietimas Šiaurės Amerikoje“. Tai kapitalinis veikalas (755 psl.) su daugybe nuotraukų, apima ir Kanadą. Jis, lyg nujausdamas susikūrė sau nenykstantį paminklą, kurio niekas nesudaužys ir kurio rūdys nesues!

Juozas Masilionis mirė 2000 m. gruodžio 16 d. Pašarvotas buvo Tėvų Jėzuitų koplyčioje, kurią jis pastoviai lankė. Taip pat iš jos, po gedulinių šv. Mišių, buvo nulydėtas ir palai-dotas Šv. Kazimiero, lietuvių kapinėse.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Repeticijai rengiasi (iš kairės): Lijana Kopūstaitė-Pauletti, sol. Sigitas Diršė, Elena Ablyingtė ir Gitana Snapkauskaitė. Juozo Končiaus nuotr.

„Tiesiog papasakoti sunku, koks puikus tas dr. Dulka-mara (sol. Sigitas Diršė)“, taip apie operos „Meilės eliksyras“ vieną svarbiųjų personažų paklausta atsiliepė Čikagos Lietuvių operos choristė. O kaip apskritai sekasi repetuoti, kaip jau dabar, vos kelioms dienoms iki premjeros belikus, „lipdoma“ ši Donizetti opera? „Galbūt maloniausia, kad ši kartą solistai — ir amžiumi, ir balsų skambėjimu — atitinka savo roloms operoje. Gera juos stebėti ir jų klausytis. Žinome, kad ir publika bus sužavėta“. Sekmadienis jau netoli, ar išsigijote bilietus į operą? Juk turbūt prisimenate, kaip apmaudu stovėti ilgose eilėse prieš spektaklį, kai nei vietų pasirinkimo, nei laiko nebelieka. Prieš spektaklį bilietų kasa Morton gimnazijos vestibulyje veiks nuo 1 val. p.p. Dar bilietus galima gauti „Seklyčioje“ (2711 W. 71st Str., Chicago), tad paskubėkite. „Meilės eliksyras“ sekmadienį, balandžio 29 d., 3 val. p.p., Morton gimnazijos auditorijoje, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL.

„Amerikiečiai Lietuvoje“ — tai „Saulutės“ ruošiamas „Atviro žodžio“ forumas, kuriame kalbės Robert Duda, Ginger Houghton, Jack Irwin, dr. Renata Variakojytė-Staniškienė, taip pat kardiologas dr. R. Benetis iš Kauno. Forumas vyks penktadienį, gegužės 11 d., 7 val. vak. PLC Lemonto „Bočių menėje“. Visi kviečiami.

Skelbimai

**ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

**ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas**
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL.

**Advokatas
Jonas Gibaitis**
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6347 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6743
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

NEMURA GIEDRIUS PENCYLA
Attorney at Law
Member, Federal Trial Bar
Former Asst. State Attorney,
DuPage County
Criminal, Family and Civil Law
Hours by Appointment
9 South Van Buren
Beverly, Illinois 60510
Associate offices in Clarendon Hills,
Rolling Meadows and Chicago
(Old Town Area)
Tel. 630-403-0300 Fax. 630-403-0300

Motinos dienos proga Union Pier Lietuvių draugija gegužės 5 d., 5 val. p.p. (Čikagos laiku — 4 val.), „Gintaro“ vasarvietėje, Union Pier, MI, ruošia šventę, į kurią kviečiami visi lietuviai iš apylinkių ir toliau. Inž. Algis Liepinaitis trumpai pakalbės apie alkoholikų tėvų nuskriaustus, vaikus Lietuvoje, bus rodoma 5 min. trukmės vaizdajuostė, kaip šie vaikai randa globą ir yra auklėjami Pažaislio vienuolyno patalpose. Taip pat bus kiek ilgesnė vaizdajuostė apie Dievo Motinos paveikslą sugrąžinimą į vienuolyną. Šio istorinio įvykio iškilms buvo tikrai įspūdingos, tad jas verta matyti, nors ir vaizdajuostėje. Po programos bus užkandžiai, pasisvečiavimas, o 8 val. vak. — šokiai. Daugiau informacijų teikia Milda Rudaitytė tel. 616-469-0231.

STENGIAMĖS PAGELBĖTI

Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos narės savo veikla remia muziejaus išlaikymą, ne tik jų ruošiamoms programoms, bet taip pat ir finansine parama, reikalinga nuolatiniams pagerinimui bei pakeitimams. Jos taip pat puikiai supranta apie reikalingumą lietuvių spaudos informacijos skleidimo bei nuolatos sunkejančias sąlygas tai padaryti. Šiomet gildijos valdyba ir direktorės nutarė paremti Draugo fondą didesne suma su linkejimais sėkmės. Juk „Draugas“ yra puikus ryšys, jungiantis ir teikiantis ne tik visuomeninės veiklos žinias, bet ir lietuvių šeimų bei atskirų asmenų gyvenimo proėvaistes.

TF NARIŲ SUSIRINKIMAS

Tautos fondo metinis narių susirinkimas įvyks 2001 m. gegužės 12 d. Kultūros židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. 9 val. ryto tėvų pranciškonų koplyčioje bus aukojamos Mišios už Tautos fondo narius ir rėmėjus. Susirinkimo pradžia 10 val. ryte.

Šia proga LR generalinis konsulas dr. Rimantas Morkėnas įteiks Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus dekretu paskirtus Gedimino ordinus Tautos fondo garbės pirmininkui Juozui Giedraitčiui ir žymiai lietuvių visuomenės veikėjai, Tautos fondo narei dr. Rozei Šomkaitei.

Metinis susirinkimas išklausys TF tarybos pirmininko Jurgio Valaicio, TF valdybos pirmininko Algio Vedecko ir revizijos komisijos pranešimus. Bus svarstoma Tautos fondo veikla, TF įstatų pakeitimai, renkami TF tarybos nariai bei revizijos komisija.

Pakvietimai su įgaliojimų kortelėmis jau išsiuntinėti nariams. Jei esate Tautos fondo narys ir dar negavote pakvietimo, prašome kreiptis į Tautos fondo raštinę, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY, tel/fax (718) 277-0682, el. paštas Tautfd@aol.com.

Tautos fondo vadovybė maloniai kviečia visus Tautos fondo narius ir svečius susirinkime dalyvauti.

Info.

REIKALINGAS VAIKIŠKAS TAUTINIS KOSTIUMAS

Balzeko lietuvių kultūros muziejus ieško, kas galėtų paskolinti ar padovanoti lietuvišką tautinį kostiumą 8-10 metų vaikui. Kostiumas reikalingas parodai, kurią organizuoja Santa Fe mieste esantis Tarptautinis folkloro muziejus. Jei kas galite tokį kostiumą paskolinti parodos laikui ar padovanoti Balzeco lietuvių kultūros muziejui, kreipkitės į muziejų iki šių metų gegužės 5 d. Skambinti Karilei tel. 773-582-6500.

Maironio lituanistinė mokykla Lemonte pradeda registraciją 2001-2002 mokslo metams. Balandžio 7 ir 21 d. registracija vyks jau besimokantiems mokykloje, o balandžio 28 ir gegužės 5 dienomis bus registruojami nauji mokiniai. Registracijos laikas — 9-10 val. iš ryto ir 12-1 val. p.p. Smulkesnę informaciją galite gauti mokyklos raštinėje tel. 630-257-0888.

Šiomet įvyksta du JAV LB Krašto valdybos rajoniniai suvaizdavimai: balandžio 21-22 d. Philadelphia mieste, o balandžio 28-29 d., PLC, Lemonte.

MIESTELIS PERKA DALI TAUTINIŲ KAPINIŲ

Kaip rašoma „Desplaines Valley News“ laikraštelyje (2001 m. balandžio 19 d.), Justice miestas su Lietuvių tautinių kapinių savininkais pasirašė sutartį pirkti 36 akrus kapinių ploto už 4 milijonus dolerių.

Nupirktame plote planuojama įrengti poilsio, sporto aikštes, bet dalis žemės bus panaudota namų, tinkamų vyresnio amžiaus žmonėms, statybai.

Nors straipsnyje autorė Susan S. Stevens to neužsimena, bet visgi, atrodo, Justice miesteliui gerai pavyko, nes žemė artimuose Čikagos priemiestiuose yra kur kas brangesnė, negu 4 mln. dol. už 36 akrų plotą.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų moterų sąjungos (ALRK) #3 kuopa šaukia narių susirinkimą balandžio 28 d., šeštadienį, 3 val. p.p., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus ir kavutė.

Gegužės 4 d., 7 val. vak., Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont, Chicago, atidaroma 15 lietuvių dailininkų paroda pavarario temomis (daugiausia kūrybos — gėlės).

D. Jurgelevičienės kūryba.

Uždainuokim, broliai ir sesės, kartu su „Dainavos“ vyrų oktetu! Visi kviečiami į dainų vakaronę gegužės 11 d., penktadienį, 8 val. vak., Lietuvių dailės muziejuje.

„Laumės juosta“ — tai programa visai šeimai. Programą atliks vaikučiai, pilnas skiriamas paremti vargingai gyvenančius vaikus Lietuvoje. Tad jauni ir vyresnieji, tetos ir dėdės, visi, visi, visi kviečiami į Pasaulio lietuvių centrą, Lemonte, į „Lietuvių fondo“ salę, sekmadienį, birželio 10 d., 12:30 v. (po 11 val. Mišų). Kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos valdyba ir direktorės. I eil. iš kairės: Elli Katauskienė, Pranė Simanionienė, Patricia Kamar; II eil.: Sofija Žukaitė, Aldona Olienė, Mary Stiblo, Irena Norbutienė, Ruth Hoffman, Genevieve Dikšas, Ruth Katauskas; III eil.: Maryan Moore, Mary Valence, Marija Krauchunienė, Emma Petraitienė, Olga Landon, Lillian Gedwillienė, Albina Rosengard, Liuda Butikienė, Maria Kapacinskienė.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Mokytojas Juozas Plačas, gimęs kovo 19 — šv. Juozapo dieną, savo 91-mo gimtadienio šventėje džiaugsmu dalinasi su žymiai jaunesniu celebrantu, marčios broliu Viktoru Kelmeliu. Tortą laiko sūnus Gintaras Plačas.

Su širdgėla pranešame, kad ilgametis „Tėvynės žvaigždutės“ redaktorius (nuo 1961 m.) Juozas Plačas mirė š.m. kovo 15 dieną, Velykų sekmadienį. Laikinai „TŽ“ skyrelis sustabdomas, bet netrukus vėl pasirodys, jau kito redaktoriaus, redaktorės, ar viso jų kolektyvo, globoje. Juozo Plačo žmoną pedagogę Mariją, sūnų Gintarą ir visą šeimą „Draugo“ redakcija nuo širdžiai užjaučia ir kartu liūdi...

DIDINGAS VERBŲ SEKMADIENIS

Balandžio 8 d., Verbų sekmadienį, Brighton Park Šv. Mergelės Nekalto Prasidėjimo Marijos parapijoje šventėme tris šventes — pasaulio ir žmonijos atpirkimo, išganymo paslapties šventę; į mūsų parapiją buvo atvežta didinga Millenium — Šv. Mergelės Marijos skulptūra; klausėmės puikios studentų choro „Studium“ iš Šiaulių koncerto.

Visi rinkomės prie Šv. Mergelės Marijos skulptūros, kuri į mūsų parapiją buvo atvežta šeštadienį ir lankoma kiekvieną dieną. Ją parapijiečiai papuošė gėlėmis ir žvakėmis. Svečių choras sugiedojo keletą giesmių. Po to visi susirinkome bažnyčioje, kuri tą dieną buvo pilna žmonių. Kad taip kiekvieną sekmadienį, ne vienas pagalvojome. Deja, jaunimas išbėgiojo, o senųjų gretos išretėjo. Gražiai giedojo ir mūsų choras, vadovaujamas jau no ir energingo vargonininko Algimanto Barniško.

Po šv. Mišių rinkomės į mokyklos salę, kur mūsų laukė skanūs lietuviški pietūs. Čia smagiai pasidarbavo S. Daulienė, E. Majauskienė, M. Gudaitienė, O. Ramanauskienė, V. Railienė, jos gražiai papuošė stalus ir nuklojo juos gėrybėmis.

Pasistiprinę svečiai mums padainavo dar liūdnę ir linksmy dainų. Maironio žodžiais tariant, „kad užgieda, uždainuoja, širdį taip gaudina“.

Ačiū visiems, kurie prisidėjo prie šios gražios šventės rengimo, kurie globojo svečius: Naujokui, J. Vyšniauskui, M. Kinčiui, Mikutaičiams. Ačiū visiems geriems žmonėms. Ačiū svečiams iš Lietuvos.

Stasė Viščiuvienė

Lietuvos Respublikos ambasadorius Vygaudas Užackas atvyksta į Čikagą ateinantį savaitgalį tartis NATO plėtimo klausimu. Penktadienį, balandžio 27 d., Čikagos miesto centre jis dalyvaus iškilminguose pietuose, kuriuos rengia Lietuvos konsulas Čikagoje ir Amerikos lietuvių taryba.

Dėl birželio 3 d. ateitininkų rengiamos Šeimos šventės, JAV lietuvių jaunimo atlikėjų-talentų festivalis atkeliamas į birželio 2 d., šeštadienį. Vieta — Pasaulio lietuvių centras Lemonte.

Atsiūsta paminėti

Ladas Tulaba. „Pasisakymai lietuviškoje žiniasklaidoje išeivijoje“. Aktualijos ir religinio turinio mintys. Vol. 1. Roma, 1999 m. 395 psl., minkštais viršeliais. Spausdino „Draugo“ spaustuvė, Čikagoje.

Prel. Ladas Tulaba — labai produktyvus ir išsamus asmeninių prisiminimų ir apskritai religinės literatūros lietuvių kalba kūrėjas. Jis medžiagą savo knygoms semiasi iš ilgų metų švietėjiško ir sielovados darbo pačiame krikščionybės centre — Romoje-Vatikane, todėl ir jo raštuose atsispindi gili, įžvalgi to darbo patirtis.

Kaip pats šios knygos pavadinimas byloja, joje spausdinami prel. L. Tulabos straipsniai, paskelbti lietuviškoje spaudoje (didžioji dalis — „Drauge“), o taip pat pasikalbėjimai lietuviškos radijo laidoms, įskaitant „Radio Vaticana“. Tad nenuostabu, kad straipsnių bei tų pasisakymų temos labai įvairios: nuo politinių, ypač susietų su Lietuva ir jos reikalais; nuo apskritai išeivijai rūpimų klausimų, iki religinių, kurių nemažai atsispindi įvairius pasikeitimus bei įvykius Katalikų Bažnyčioje, imant dėmesį, kad prel. Tulaba savo brandaus, ilgo amžiaus būvyje buvo jų liudininku. Kai kurie straipsniai (daugiausia pasikalbėjimai) dar kartą mums primena reikšmingus lietuvių tautai žmones, jau iškeliavusius iš šio pasaulio.

Prel. L. Tulabos stilius lengvas, net kai kur šmaikštus, tad straipsnius skaityti nesunku, nors temos ir nekasdieninės, verčiančios susimąstyti. Ši knyga verta dėmesio kiekvienam, besidominčiam svarbiu Katalikų Bažnyčios, Lietuvos — ir pasaulio — istorijos laikotarpiu. Juo labiau mūsų tautiečiams tėvynėje, todėl būtų prasminga šia knygą aprūpinti Lietu-

vos bibliotekas, skaityklas, senelių globos namus ir savo artimuosius. Lado Tulabos knyga „Pasisakymai lietuviškoje žiniasklaidoje išeivijoje“ gaunama „Draugo“ knygynelyje. Kaina 10 dol., užsakant paštu, reikia pridėti 3.50 dol. už persiuntimą.

„Lithuanian Heritage“, March/April, 2001. Žurnalas leidžiamas šešiskart metuose Baltech Publishing, P.O. Box 225, Lemont, IL 60430-0225. Leidėjas ir redaktorius Val Ramonis, administruoja Aldona Remeika, prenumeratos kaina JAV-se metams 29.95 dol., vieno numerio kaina — 4.50 dol.

Žurnalas labai puošnus, viršelio fotografijos spalvotos, geras popierius, tobulai atliekamas spaudos darbas. Nuo išvaizdos neatsilieka ir spausdinama medžiaga: daug informacijos apie lietuvišką veiklą tiek užsienyje, tiek Lietuvoje, yra istorinės medžiagos, sporto, kultūrinėmis temomis straipsnių. Beje, žurnalas yra vien anglų kalba, tad labai tinka ir nemokantiems lietuviškai. Pvz., šiame numeryje supažindinama su Druskininkais, pateikiama lietuviškų margučių marginimo technika, papročiai ir tradicijos, šiltai atsiliepiama apie Žemaitiją ir žemaičius, bet nepamirštama ir Čikaga — lietuvių imigrantai, kurie joje paliko gilius pėdsakus. Ir tai tik maža dalis medžiagos, spausdinamos „Lithuanian Heritage“ žurnalo 40 puslapių apimtyje.

